

SERVEI DE MALALTIES AUTOIMMUNES

MEMÒRIA 2018

Institut Clínic de Medicina i Dermatologia

Hospital Clínic de Barcelona

I. INTRODUCCIÓ	3
1.1. PRESENTACIÓ.....	3
1.2. ASPECTES MÉS DESTACATS DE L'ANY	5
II. PERSONAL	8
2.1. CONSULTORS I ESPECIALISTES.....	8
2.2. RESIDENTS.....	9
2.3. DOCTORANDS I ALUMNES DEL MÀSTER.....	11
2.4. INVESTIGADORS POSTDOCTORALS.....	13
2.5. COL·LABORADORS	13
2.6. VISITANTS/ESTADES DE RECERCA.....	13
2.7. SECRETÀRIA.....	14
III. ACTIVITAT ASSISTENCIAL	15
3.1. HOSPITALIZACIÓ CONVENCIONAL.....	15
3.2. CONSULTES EXTERNES.....	16
3.3. HOSPITAL DE DIA.....	17
3.4. INTERCONSULTES INTRAHOSPITALÀRIES	17
3.5. COORDINACIÓ ASSISTENCIAL INTRAHOSPITALÀRIA/UNITATS FUNCIONALS.....	18
3.6. EXPLORACIONS COMPLEMENTÀRIES.....	20
3.7. ACTIVITAT PRIVADA (CENTRE DE MALALTIES AUTOIMMUNES -BARNACLÍNIC).....	20
3.8. PRESSUPOST ASSISTENCIAL.....	20
IV. ACTIVITAT DOCENT	22
4.1. DOCÈNCIA UNIVERSITARIA DE GRAU.....	22
4.2. DOCÈNCIA UNIVERSITÀRIA DE POST-GRAU.....	22
4.3. FORMACIÓ D'ESPECIALISTES	23
4.4. FORMACIÓ MÈDICA CONTÍNUA.....	23
V. ACTIVITAT INVESTIGADORA	26
5.1. PRINCIPALS LÍNIES DE RECERCA.....	26
5.2. ASSAIGS I ESTUDIS FARMACOLÒGICS CLÍNICS.....	29
5.3. PROJECTES D'INNOVACIÓ I GUIES D'IMPACTE CLÍNIC	32
VI. ACTIVITAT DIVULGADORA (PROJECCIÓ SOCIAL)	34
VII. PREMIS, NOMENAMENTS, AJUTS, BEQUES I CONTRACTES	35
VIII. TESIS DOCTORALS I TREBALLS FI DE MÀSTER/GRAU	40
IX. PUBLICACIONS	42
9.1. LLIBRES EDITATS	42
9.2. CAPÍTOLS DE LLIBRES.....	42
9.3. ARTICLES ORIGINALS	43
9.4. NOTES CLÍNiques	48
9.5. CARTES AL DIRECTOR	48
9.6. EDITORIALS.....	48
9.7. REVISIONS I ARTICLES ESPECIALS.....	48
X. CONGRESSOS I REUNIONS	50
10.1. ORGANITZACIÓ DE CONGRESSOS.....	50
10.2. PONÈNCIES INVITADES.....	50
10.3. COMUNICACIONS A CONGRESSOS INTERNACIONALS.....	58
10.4. COMUNICACIONS A CONGRESSOS NACIONALS	63

I. INTRODUCCIÓ

1.1. PRESENTACIÓ

El **Servei de Malalties Autoimmunes** ofereix assistència mèdica especialitzada d'excel·lència i efectua tasques de docència, recerca i divulgació en el camp de les **malalties autoimmunes sistèmiques**, així com tasques de coordinació amb els altres Serveis de l'Hospital Clínic que tenen dedicació a **malalties autoimmunes específiques d'òrgans**.

Les **malalties autoimmunes** són un grup d'afeccions de causa desconeguda, però en les quals es produeixen unes alteracions del sistema immunitari que generen un atac a un o més òrgans del propi cos. Actualment es coneixen més de 110 malalties d'aquest tipus i alguns estudis epidemiològics estimen que més del 10% de la població en pateix alguna. En unes 40 d'aquestes malalties es produeix un atac generalitzat a tot l'organisme i són definides com a **malalties autoimmunes sistèmiques**. Aquestes presenten manifestacions clíniques florides que es tradueixen en l'afectació simultània o successiva de la majoria d'òrgans i sistemes i tenen com a marcadors biològics diversos autoanticossos. La possible participació de qualsevol òrgan o sistema del cos humà fa que el diagnòstic, el tractament i l'estudi d'aquestes malalties siguin efectuats per especialistes molt diversos, com internistes, reumatòlegs, nefròlegs, cardíologs, neuròlegs, hematòlegs, immunòlegs clínics i dermatòlegs, entre d'altres. No obstant, l'existència d'un camp de la Patologia Mèdica propi i definit, amb prou càrrega assistencial, docent i investigadora, ha propiciat la creació a hospitals de reconegut prestigi d'Unitats o Serveis dedicats exclusivament a l'atenció dels pacients afectes d'aquestes malalties.

Actualment, el **Servei de Malalties Autoimmunes** està constituït per 7 metges consultors i especialistes, 7 residents en rotacions temporals (1-6 mesos), 11 metges investigadors contractats, 19 metges doctorands i una administrativa (<https://intranet.clinic.cat/?q=ca/malalties-autoimmunes-sistemiques>).

- Missions:

1. Prestar **assistència mèdica especialitzada d'excel·lència** als pacients afectes de malalties autoimmunes sistèmiques. Amb aquesta finalitat, el Servei s'organitzarà manera que l'Hospital Clínic disposi de la tecnologia diagnòstica i les mesures terapèutiques més actualitzades que permetin la millor atenció mèdica per a aquests malalts.

2. Impulsar la **docència** en aquest camp de la Patologia Mèdica als estudiants de Medicina, metges i personal sanitari que hi estiguin interessats.

3. Efectuar projectes d'**investigació** que permetin progressar en el coneixement de l'etiopatogènia, característiques clíniques i millor tractament d'aquestes malalties.

4. **Divulgar** les nostres activitats entre els pacients afectes d'aquestes malalties, els seus familiars i la societat en general, per tal de possibilitar una atenció integrada d'òptima qualitat.

Aquestes activitats es desenvolupen en estreta **coordinació** amb els altres Serveis de l'Hospital Clínic, així com en col·laboració amb els diversos centres nacionals i internacionals que disposen de reconeguda experiència en aquest camp.

- Breu resenya històrica:

L'any 1986 es va crear, al Servei de Medicina Interna de l'Hospital Clínic, la **Unitat de Recerca en Malalties Autoimmunes Sistèmiques**, com a conseqüència de l'àmplia experiència assolida durant la dècada anterior en el diagnòstic i tractament dels malalts afectes de lupus eritematós sistèmic (LES) i d'altres malalties autoimmunes sistèmiques. L'any 1995 es va constituir com a **Unitat de Coordinació de Malalties Autoimmunes Sistèmiques** i l'any 2000 va entrar a formar part de l'Institut Clínic d'Infeccions i Immunologia (ICII). Des de l'any 2001 rep el nom de **Servei de Malalties Autoimmunes** i des del 2004 forma part de l'Institut Clínic de Medicina i Dermatologia (ICMiD). Des del 2010 és membre fundador del **Consortium of Centers of Excellence for Autoimmune Diseases** i des del 2013 té el màxim reconeixement (IIIB - Unitat de Capacitació Avançada) de la *Sociedad Española de Medicina Interna (SEMI)*.

Des de la seva creació, més de 600 metges (*staff*, residents, visitants, investigadors...) han participat en aquest projecte professional, que ha permès l'atenció personalitzada i integral de més de 12.000 pacients i que ha generat una gran quantitat d'estudis de recerca i d'activitats docents i divulgatives, reflectits en més de 500 articles originals, més de 50 llibres, diverses dotzenes de cursos i la creació d'una escola en el camp de les malalties autoimmunes de reconegut prestigi nacional i internacional, actualment connectada a través de **Barcelona Clínic Autoimmunity-Alumni** (Club d'exresidents i becaris del Servei: <http://barcelona-clinic-autoimmunity-alumni.blogspot.com.es/>).

BARCELONA CLÍNIC AUTOIMMUNITY - ALUMNI

CLUB D' EX-RESIDENTS I BECARIS · CLUB DE EX-RESIDENTES Y BECARIOS · FORMER RESIDENTS AND FELLOWS' CLUB · SERVEI DE MALALTIES AUTOIMMUNES DE L'HOSPITAL CLÍNIC DE BARCELONA

divendres, 13 de juliol de 2018

Nova reunió de la Barcelona Clínic Autoimmunity (BCA) – Alumni el 18 de maig de 2018 a Lisboa

Servei de Malalties Autoimmunes de l'Hospital Clínic de Barcelona (1986-2011): Memòries / Report

Servei de Malalties Autoimmunes-Memòria 2016

1.2. ASPECTES MÉS DESTACATS DE L'ANY

1. La designació del **Servei de Malalties Autoimmunes** com a membre del **centre de referència espanyol en malalties glomerulars complexes "CSUR Hospital Clínic-Hospital de Sant Joan de Déu"**, que s'enmarca en l'aposta ferma del Servei pel lideratge en el camp de les **malalties minoritàries** a nivell de l'hospital, català, espanyol i europeu, formant part dels equips promotors del **Programa Clínic de Malalties Minoritàries**, la **Xarxa d'Unitats d'Expertesa Clínica (XUEC)** de Catalunya, els **Centros, Servicios y Unidades de Referencia (CSUR)** de l'Estat espanyol i l'**European Reference Network (ERN) on Rare Diseases**.

2. L'increment de l'**activitat assistencial** a la **Sala d'Hospitalització convencional**, amb 209 ingressos (+11,2%), a les **Consultes Externes**, amb la realització de 6.328 visites (+10,6%), a les **Consultes Especialitzades d'Uveïtis**, amb 499 visites (+11,9%) i de **Control d'Embaràs a les Malalties Autoimmunes**, amb 591 visites (+2,4%) i a l'**Hospital de Dia**, amb la realització de 2.725 sessions (+7%), així com al **Gabinet d'Exploracions Complementàries**, amb 452 proves (+46,8%), i tot això amb una contenció de la despesa assistencial que ha generat un estalvi del 0,4% respecte a les despeses planificades.

3. La participació en l'**elaboració de les guies internacionals** per a la realització de proves d'imatge a les vasculitis de gran vas i la polimiàlgia reumàtica.

4. La consolidació de l'**activitat docent** com a **formadors d'especialistes en l'Àrea de Capacitació "Malalties Autoimmunes Sistèmiques"**, havent efectuat rotacions pel Servei un total de **61 metges**: 11 MIR de l'Hospital Clínic, 22 MIR d'altres hospitals espanyols i 28 residents/alumnes de màster d'altres països (Portugal, Itàlia, França, Colòmbia, Uruguai, Argentina, Mèxic, Xile, Paraguai, República Dominicana i Costa Rica).

5. L'increment de l'**activitat docent de post-grau** amb la creació del **I Curso online de Diagnostico y Tratamiento de pacientes con Uveïtis** i el projecte **WikiGEAS**.

6. La consolidació de la resta de l'**activitat docent de post-grau** amb la continuïtat del **Màster Universitari en Malalties Autoimmunes** (adaptat a l'Espai Europeu d'Educació Superior) de la UB, en el qual han efectuat la 9a. edició (2017-2018) un total de **48 alumnes** (14 de Portugal, 13 d'Espanya, 3 d'Itàlia, 1 de França, 5 de Colòmbia, 4 d'Uruguai, 2 d'Argentina, 2 de Mèxic, 1 de Xile, 1 de Paraguai, 1 de República Dominicana i 1 de Costa Rica), del **Màster en Maneig Clínic de les Malalties Autoimmunes Sistèmiques** (màster propi *on line* de la Universitat de Barcelona (UB) en col.laboració amb la *Sociedad Española de Medicina Interna*), que ha continuat la 2a. edició amb **200 alumnes inscrits** i del **Curs Universitari en Malalties Autoimmunes Sistèmiques** (certificat d'extensió universitària de la UB/Universidad Francisco de Vitoria de Madrid en col.laboració amb Editorial Médica Panamericana), que durant l'any 2018 ha tingut **26 alumnes inscrits**.

7. La creació de la **Red de Colaboración Académica Autoinmunidad Benemérita Universidad Autónoma (BUAP) de Puebla (México)-Hospital Clínic de Barcelona** per a la realització d'activitats docents i de recerca en el camp de les malalties autoimmunes.

8. La consolidació de l'**activitat de formació mèdica contínua** amb l'organització de **7 cursos presencials de post-grau** i la participació en altres **16 mòduls de cursos on line**.

9. La consolidació del consorci internacional **Lupus Academy**, per a desenvolupar activitats de formació mèdica contínua sobre el lupus eritematós sistèmic, el qual està format pel **Servei de Malalties Autoimmunes** i diversos centres amb dedicació especial a aquesta malaltia del Regne Unit, Suècia, França, Alemanya, Itàlia,

Estats Units, Argentina i Filipines i les agències *Continuous Medical Education Forum* i *Adevez B.V.*, amb la realització del **7th Meeting of the Lupus Academy** a Rio de Janeiro (Brasil), els dies 6-8 de setembre i els **Lupus Academy Roadshow Meetings** a Paris (França) el 22 de febrer, a Londres (Regne Unit) el 8 d'abril i a Asunción (Paraguai) el 14 d'abril, així com diversos **mòduls d'aprenentatge electrònic (e-Learning)**.

10. La tercera trobada del **Barcelona Clínic Autoimmunity-Alumni** (Club d'exresidents i becaris del Servei) a Lisboa, Portugal (18 de maig).

11. La lectura de **4 Tesis Doctorals** (**Nekane Terrades, Ignasi Rodríguez-Pintó, Rosana Quintana i Enma Marianela Morales**), amb l'obtenció de la qualificació de "Cum Laude" per unanimitat, de **12 Treballs Fi de Màster** (**Gema Lledó, Luca Moroni, María Fernanda Alonso, Patria Gomes Pereira, Jorge Sánchez, Roberto Ríos, Ester Ferreira, Martín Yandián, Ester Niño, Zósimo Maraví, Helena Flórez, Natalia Bolaños**) i **1 Treball Fi de Grau** (**María Salmerón**).

12. La publicació de **50 articles científics** (32 articles originals [F.I.: 147,2], 15 revisions [F.I.: 89,598], 2 cartes al director [F.I.: 5,11] i 1 nota clínica [F.I.: 1,974] amb un **F.I. total de 243,882**, així com l'edició de **3 llibres mèdics** i de **5 capítols de llibres**.

13. L'obtenció de **2 premis a les tasques professionals** (Premi a la millor comunicació oral al XXXIX Congreso Nacional de la Sociedad Española de Medicina Interna al **Dr. Sergio Prieto** i Distinció de la World Association of Sarcoidosis and Other Granulomatous Disorders al **Dr. Manuel Ramos-Casals**).

14. Els nomenaments del **Dr. Ricard Cervera** com a membre del *External Scientific Advisory Board of the "European Reference Network on Rare and Complex Connective Tissue and Musculoskeletal Diseases" (ERN ReCONNECT)* i del *International Advisory Board of "Advances in Rheumatology"* (antiga "Revista Brasileira de Reumatologia"), Coordinador de la "Red de Colaboración Académica Autoinmunidad Benemérita Universidad Autónoma (BUAP) de Puebla (México)-Hospital Clínic de Barcelona", Subdirector dels Manuals de Medicina "Farreras-Rozman: Medicina Interna, 19ª edición" i Coordinador del *EULAR online course on systemic lupus erythematosus in partnership with Lupus Academy*, de la **Dra. Georgina Espígol-Frigolé** com a Professora Associada Mèdica de la Universitat de Barcelona i com a Especialista del Servei de Malalties Autoimmunes - Contracte "Joan Rodes" (*Programa Estatal de Promoción del Talento y su Empleabilidad*) de l'Institut de Salut Carlos III, del **Dr. José Hernández-Rodríguez** com a Coordinador del Grup de Treball de Malalties Minoritàries de l'Adult de l'Hospital Clínic de Barcelona i del **Dr. Manel Ramos-Casals** com a Coordinador del *EULAR Task Force on Sjögren's Syndrome*.

15. La consolidació de l'**activitat divulgativa de la recerca** amb la presentació de **81 ponències invitades** a congressos, simposis, cursos i seminaris, així com de **44 comunicacions a congressos internacionals** i **10 a congressos nacionals**.

16. La continuació de les **activitats de micromecenatge** per a donar suport financer a la recerca del Servei, amb donacions per al projecte **RING** (RItuximab for lupus Nephritis with remission as a Goal), assaig clínic liderat per investigadors independents de la indústria farmacèutica, i la nova campanya **STOP LUPUS**.

17. La consolidació de les activitats d'**informació sanitària destinada als pacients** amb la creació al **Portal CLÍNIC** de seccions dedicades al lupus eritematós sistèmic i les vasculitis.

NOTA: L'Annex I mostra les notícies relacionades amb el Servei de Malalties Autoimmunes que han estat destacades al Noticiari/Blog de l'Hospital Clínic.

II. PERSONAL

2.1. CONSULTORS I ESPECIALISTES

Dr. Ricard Cervera, Metge Consultor Sènior (Cap de Servei)

Dra. Maria Cinta Cid, Metge Consultor Sènior (Coordinadora de Recerca)

Dr. Manuel Ramos-Casals, Metge Consultor 2

Dr. Gerard Espinosa, Metge Consultor 1

Dr. José Hernández-Rodríguez, Metge Consultor 2 (Coordinador de Docència/Tutor de Residents)

Dr. Sergio Prieto, Metge Especialista (Coordinador de Qualitat)

Dra. Georgina Espigol-Frigolé, Metge Especialista (Febrer-Desembre)

2.2. RESIDENTS

- HOSPITAL CLÍNIC:

Dr. Joan Padrosa (R-3 MDI) (Gener-Març)
Dra. Evelyn Hermida (R-1 NEF) (Febrer-Març)
Dra. Cristina Gabara (R-3 MDI) (Març-Maig)
Dra. Stanislava Mandelikova (R-1 REU) (Març-Maig)
Dra. Diana Rodríguez (R-1 NEF) (Abril-Maig)
Dra. Xavier Miquel Bosch (R-1 DER) (Abril)
Dra. Irene Macaya (R-3 MDI) (Juny-Juliol, Octubre)
Dra. Andrea Ladino (R-3 MDI) (Agost-Setembre)
Dra. Beatriz Frade (R-3 REU) (Setembre-Novembre)
Dr. Manuel Torres (R-3 MDI) (Octubre-Desembre)
Dr. Daniel Rizo (R-1 DER) (Octubre)

- ROTACIONS EXTERNES PROCEDENTS D'HOSPITALS ESPANYOLS:

Dr. Mario Salcedo (R-5 MDI, Hospital La Fe, València) (Gener-Març)
Dr. David Castro (R-4 MDI, Hospital de Ciudad Real) (Gener-Març)
Dra. Amara González (R-5 MDI, Hospital d'Ourense) (Gener)
Dra. Daniela Florentina Ioanescu (R-4 IMM, Hospital de Cáceres) (Gener)
Dr. Erenesto Trallero (R-4 REU, Hospital Vall d'Hebron, Barcelona) (Gener)
Dra. María González (R-5 MDI, Hospital de Valladolid) (Febrer-Abril)
Dra. Marta Ribelles (R-5 MDI, Hospital La Fe, València) (Març-Abril)
Dr. David Polo (R-4 MDI, Hospital Clínico de Salamanca) (Març-Maig)
Dra. Cristina Carbonell (R-4 MDI, Hospital Clínico de Salamanca) (Març-Març)
Dr. Ignacio Pérez (R-4 MDI, Hospital de Castelló) (Abril-Maig)
Dra. Nicole García (R-5 MDI, Hospital de Vigo) (Maig-Juny)
Dra. Laura Limia (R-5 MDI, Hospital de Córdoba) (Juny-Juliol)
Dra. Janira Fernández (R-5 MDI, Hospital de Getafe) (Juny-Juliol)
Dr. Stefan Vogt (R-5 MDI, Hospital de Almería) (Juliol-Agost)
Dra. Michelle Friscia (R-5, Hospital de l'Esperit Sant, Santa Coloma de G.) (Juliol-Agost)
Dra. Milagros Suárez (R-5 MDI, Hospital de Vigo) (Agost-Setembre)
Dra. Ana Chouza (R-4 MDI, Hospital de Pontevedra) (Setembre-Novembre)
Dr. Roberto Vates (R-5 MDI, Hospital de Getafe) (Setembre-Novembre)

Dr. Cándido Muñoz (R-5 MDI, Hospital General de Catalunya) (Setembre-Desembre)
Dra. Inda Sanoja (R-5 MDI, Hospital Moisès Broggi, Sant Joan Despí) (Octubre-Novembre)
Dr. Sergio Palacios (R-5 MDI, Hospital d'Alacant) (Desembre)
Dr. Alejandro García (R-5 MDI, Hospital de Móstoles, Madrid) (Desembre)

- PRÀCTIQUES EXTERNES PROCEDENTS D'HOSPITALS ESTRANGERS:

Dra. Ana Luisa Marçal (Matosinhos, Portugal) (Gener-Març)
Dra. Erika Montabone (Torino, Itàlia) (Gener-Maig)
Dra. Charlotte Laurent (Paris, França) (Gener-Abril)
Dra. Adriana Comotto (Montevideo, Uruguai) (Gener)
Dra. Elsa Meireles (Feira, Portugal) (Gener-Març)
Dra. Candela Preti (Buenos Aires, Argentina) (Gener-Febrer)
Dra. Inês Neto (Feira, Portugal) (Gener-Març)
Dra. María Fernanda Alonso (Montevideo, Uruguai) (Gener-Febrer)
Dra. Gloria Pindao (Madrid, Espanya) (Gener-Febrer)
Dra. Diana Botello (Bogotá, Colòmbia) (Gener-Febrer)
Dr. Jhonny Moreno (Bogotá, Colòmbia) (Gener-Febrer)
Dr. Carlos Anjo (Lisboa, Portugal) (Febrer-Abril)
Dra. Graciela Bercetche (Montevideo, Uruguai) (Febrer)
Dr. Roberto Ríos (Madrid, Espanya) (Febrer-Desembre)
Dra. Gemma Lledó (Madrid, Espanya) (Març-Abril)
Dra. Marta Valentim (Lisboa, Portugal) (Abril-Juny)
Dra. Maria Teresa Boncoraglio (Barcelos, Portugal) (Abril-Juliol)
Dr. Iván Cadena (Santarém, Portugal) (Abril-Juny)
Dra. Brenda Izuki López (Mèxic DF, Mèxic) (Abril-Desembre)
Dra. Ester Ferreira (Porto, Portugal) (Maig)
Dr. Francisco García (Madrid, Espanya) (Maig-Juny)
Dra. Raquel Torres (Asunción, Paraguai) (Setembre)
Dra. Alejandra Olguín (Mèxic DF, Mèxic) (Octubre-Desembre)
Dra. Marta Cunha (Porto, Portugal) (Octubre-Desembre)
Dra. Margarida Oliveira (Matosinhos, Portugal) (Octubre-Desembre)
Dr. José Miguel Chahuan (Santiago de Chile, Xile) (Octubre-Novembre)
Dr. Lucas Navajas (Santiago de Chile, Xile) (Novembre-Desembre)
Dr. Carlos Toro (Cali, Colòmbia) (Desembre)

2.3. DOCTORANDS I ALUMNES DEL MÀSTER

- ALUMNES DEL PROGRAMA DE DOCTORAT AMB MENCIÓ D'EXCEL·LÈNCIA "MEDICINA I RECERCA TRASLACIONAL" DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA:

Dra. Glòria de la Red (Hospital de l'Esperit Sant, Santa Coloma)
Dr. Joan Plaza (Hospital de Viladecans)
Dr. Miguel Angel Plasín (Hospital de Mollet)
Dra. Rosana Quintana (Hospital de Rosario, Argentina)
Dr. Sergio Guevara (Universidad de Cuenca, Ecuador)
Dra. María Kourilovich (Hospital Monte Sinaí, Cuenca, Ecuador)
Dr. Isaac Pons (Hospital d'Igualada)
Dra. Rosa Serrano (Hospital General de Catalunya, Sant Cugat del Vallès)
Dr. Emmanuel Coloma (Servei de Medicina Interna General-HCB)
Dr. Ignasi Rodríguez (Especialista Assistencial Urgències-HCB)
Dr. Manuel Ferreira (Hospital Santa Maria, Lisboa, Portugal)
Dra. Nerea Iniesta (Especialista Assistencial Urgències-HCB)
Dra. Pamela Doti (Especialista Assistencial Urgències-HCB)
Dra. Carolina Sánchez (Especialista Assistencial Urgències-HCB)
Dra. Alba Jerez (Especialista Assistencial Urgències-HCB)
Dra. Michelle Villarreal (Especialista Assistencial Urgències-HCB)
Dra. Hoda Gheitasi (Iran)
Nekane Terrades (Biotecnòloga-IDIBAPS)
Roser Alba (Biotecnòloga-IDIBAPS)

- ALUMNES DEL "MÀSTER UNIVERSITARI EN MALALTIES AUTOIMMUNES" DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA (2017-2018):

Dra. Ana María Ponce (Barcelona)
Dra. Cristina Esteve (Barcelona)
Dra. Helena Flórez (Barcelona)
Dr. Erenesto Trallero (Barcelona)
Dra. Adriana Iriarte (Barcelona)
Dra. Esther Niño (Barcelona)
Dr. Roberto Ríos (Madrid, Espanya)
Dra. Gemma Lledó (Madrid, Espanya)
Dra. Gloria Pindao (Madrid, Espanya)
Dr. Francisco García (Madrid, Espanya)
Dra. Mari Carmen López (València, Espanya)

Dr. Jorge Sánchez (Madrid, Espanya)
Dra. Cristina Carbonell (Salamanca, Espanya)
Dra. Ana Luisa Marçal (Matosinhos, Portugal)
Dr. Carlos Anjo (Lisboa, Portugal)
Dra. Elsa Meireles (Feira, Portugal)
Dra. Inês Neto (Feira, Portugal)
Dra. Marta Valentim (Lisboa, Portugal)
Dra. Maria Teresa Boncoraglio (Barcelos, Portugal)
Dr. Iván Cadena (Santarém, Portugal)
Dra. Ester Ferreira (Porto, Portugal)
Dra. Sara Camoes (Matosinhos, Portugal)
Dra. Inês Burmester (Braga, Portugal)
Dra. Petra Pego (Cartaxo, Portugal)
Dra. Rosa Ferreira (Vila Nova de Gaia, Portugal)
Dra. Patrícia Gomes (Lisboa, Portugal)
Dra. Beatriz Braga (Açores, Portugal)
Dra. Erika Montabone (Torino, Itàlia)
Dr. Luca Moroni (Milà, Itàlia)
Dr. Ignazio Masala (Cagliari, Itàlia)
Dra. Charlotte Laurent (Paris, França)
Dra. Diana Botello (Bogotá, Colòmbia)
Dr. Jhonny Moreno (Bogotá, Colòmbia)
Dr. Andrés Hormaza (Cali, Colòmbia)
Dra. Rossana Mejía (Bogotá, Colòmbia)
Dr. Oscar Armando Camacho (Bogotá, Colòmbia)
Dra. Adriana Comotto (Montevideo, Uruguai)
Dra. María Fernanda Alonso (Montevideo, Uruguai)
Dra. Graciela Bercetche (Montevideo, Uruguai)
Dr. Martín Yandián (Montevideo, Uruguai)
Dra. Candela Preti (Buenos Aires, Argentina)
Dra. Paula Grill (Buenos Aires, Argentina)
Dra. Brenda Izuki López (Mèxic DF, Mèxic)
Dra. María del Carmen Zamora (Mèxic DF, Mèxic)
Dr. Zósimo Maraví (Santiago de Chile, Xile)
Dr. Jhonatan Losanto (Asuncion, Paraguai)
Dra. Marbelín Santos (República Dominicana)

Dra. Natalia Bolaños (San José, Costa Rica)

2.4. INVESTIGADORS POSTDOCTORALS

Dra. Georgina Espígol.Frigolé (Contracte post-doctoral PERIS)(Gener)

Dra. Pilar Brito-Zerón (Hospital CIMA)

Marc Corbera (Biòleg-IDIBAPS)

Dra. Alejandra Flores-Chavez (Mèxic)

Dra. Sofía Arteaga (Colòmbia)

Dra. Nekane Terrades (Biotecnòloga-IDIBAPS) (Abril-Desembre)

2.5. COL.LABORADORS

Dr. Alfredo Adán (Servei d'Oftalmologia, HCP)

Dr. Ricardo Casaroli-Marano (Servei d'Oftalmologia, HCP)

Dra. Laura Pelegrín (Servei d'Oftalmologia, HCP)

Dra. Irene Teixidó (Servei d'Obstetrícia, HCP)

Dra. Núria Baños (Servei d'Obstetrícia, HCP)

Dr. Xavier Bosch (Servei de Medicina Interna General, HCP)

Dr. Josep M Grau (Servei de Medicina Interna General, HCP)

Dr. José-Manuel Mascaró (Servei de Dermatologia, HCP)

Dra. Ana García-Martínez (Servei d'Urgències)

Dr. Miguel Caballero (Servei d'ORL)

Dr. Antoni Sisó (CAP Les Corts, Barcelona)

Dr. Rafael Belenguer (Servei de Reumatologia, Hospital 9 d'Octubre, València)

Dra. Marta Segarra (Institute of Cell Biology and Neuroscience and Buchmann Institute for Molecular Life Sciences, University of Frankfurt, Germany)

Dra. Ester Lozano (Investigadora post-doctoral IDIBAPS)

2.6. VISITANTS/ESTADES DE RECERCA

Dra. Alessandra Emiliana Penatti (Milà, Itàlia) (Gener)

Dra. Fabiola Atzeni (Messina, Sicília, Itàlia) (Febrer)

Dra. Sandra Consani (Montevideo, Uruguai) (Octubre)

Dr. Mario García-Carrasco (Puebla, Mèxic) (Octubre)

Dr. Antonio Chamorro (Salamanca, Espanya) (Novembre)

2.7. SECRETÀRIA

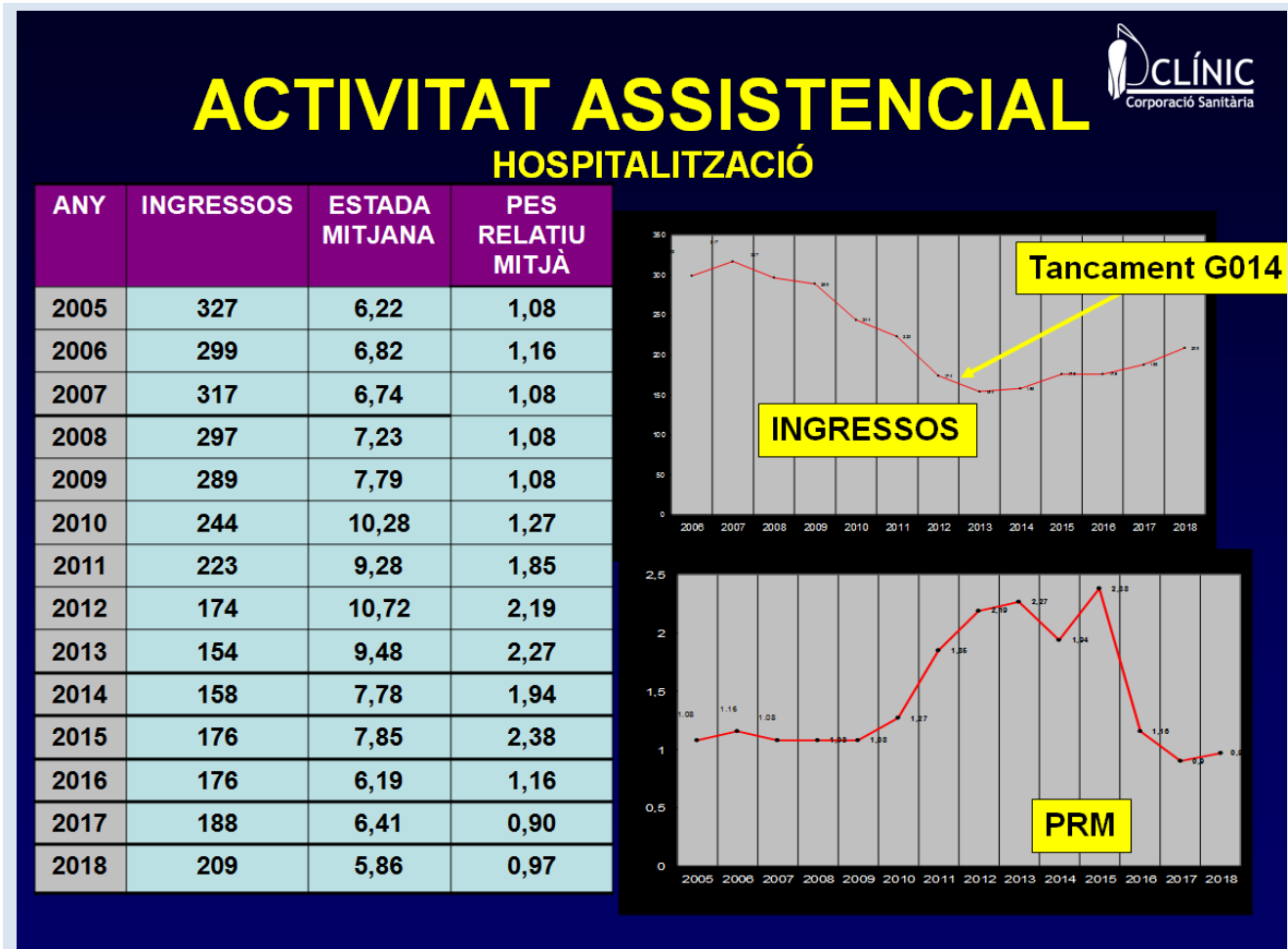
Sra. Isabel Chaves

NOTA: Veure Annex II per la distribució per mesos.

III. ACTIVITAT ASSISTENCIAL

3.1. HOSPITALIZACIÓ CONVENCIONAL

- Metges responsables: Dr. Sergio Prieto i Dra. Georgina Espígol-Frigolé (veure Annex III per la distribució per mesos).
- Dotació: Promig de 4 llits (G111/G092)
- Malalts ingressats: 209
- Estada mitjana: 5,86

3.2. CONSULTES EXTERNES

- Metges responsables: Dr. Ricard Cervera (dilluns), Dr. Gerard Espinosa, Dr. Ricard Cervera i Dra. Georgina Espígol-Frigolé (dimarts), Dr. Sergio Prieto i Dra. Maria C. Cid (dimecres), Dr. Gerard Espinosa, Dr. José Hernández-Rodríguez i Dr. Manuel Ramos-Casals (dijous) i Dr. Manuel Ramos-Casals (divendres).

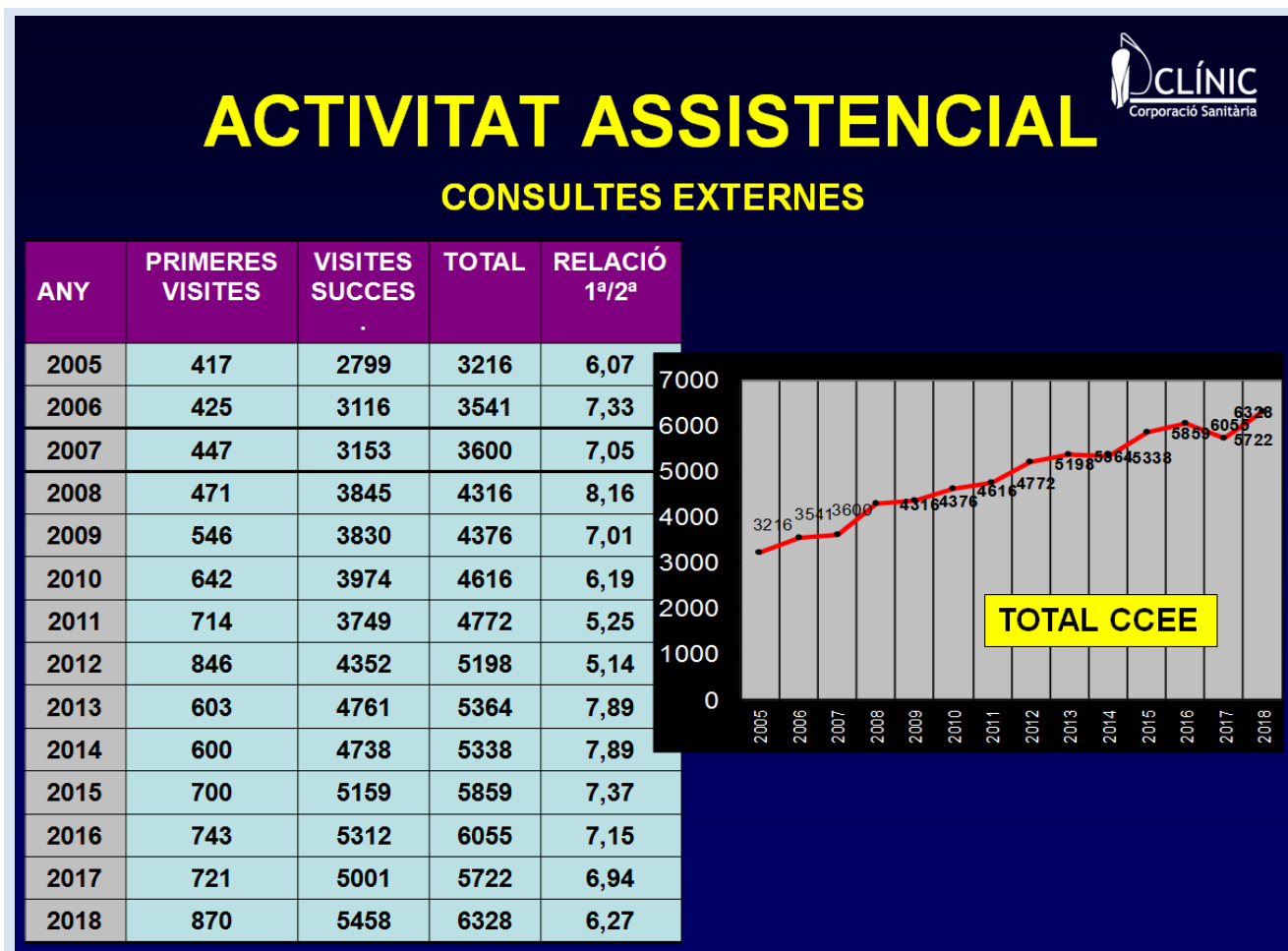
- Dotació: 2 despatxos (Consultoris 13-14/Edifici Consultes Externes-5è pis-Ala Rosselló)

- Primeres visites: 870

- Successives visites: 5458

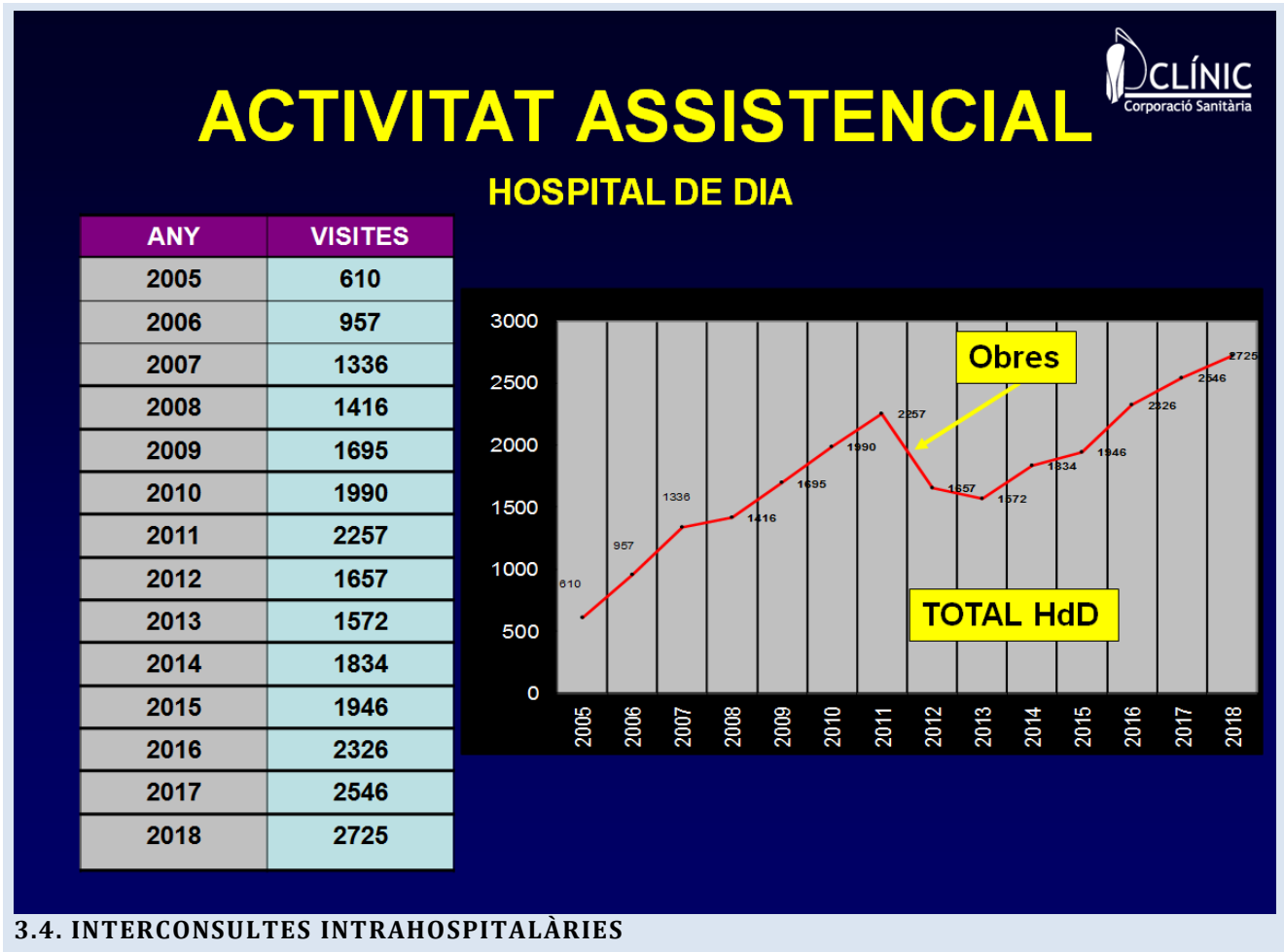
- Total visites: 6328

- Relació succesives/primeres: 6,27

3.3. HOSPITAL DE DIA

- Metge responsable: Dr. José Hernández-Rodríguez (veure Annex III per a la distribució per mesos).
- Dotació: Un despatx fix i un sofà-llitera a la sala de tractaments (G034)
- Total visites: 2725

3.4. INTERCONSULTES INTRAHOSPITALÀRIES

- Metge responsable: Dr. Manuel Ramos-Casals (veure Annex III per la distribució per mesos).
- Peticions sol.licitades: 120

3.5. COORDINACIÓ ASSISTENCIAL INTRAHOSPITALÀRIA/UNITATS FUNCIONALS

- **Consulta Especialitzada d'Uveïtis** (Metge responsable: Dr. Gerard Espinosa): Col·laboració funcional entre el Servei de Malalties Autoimmunes i el Servei d'Ofthalmologia (Dr. Alfredo Adán):

- Primeres visites: 42
- Successives visites: 457
- Total visites: 499
- Relació succesives/primeres: 10,9

- **Consulta Especialitzada de Control d'Embaràs a les Malalties Autoimmunes** (Metge responsable: Gerard Espinosa): Col·laboració funcional entre el Servei de Malalties Autoimmunes i el Servei d'Obstetrícia (Dra. Irene Teixidó/Dra. Núria Baños):

- Embarassos controlats: 101 (Lupus eritematós sistèmic: 23; Síndrome antifosfolípídica primària: 30; Síndrome de Sjögren primària: 7; Artritis reumatoïde: 3; Malalties autoinflatòries: 8; Altres: 30) + Visites preconceptionals: 19
- Primeres visites : 120
- Successives visites: 471
- Total visites: 591
- Relació succesives/primeres: 3,9

- **Consulta Especialitzada de la Unitat Clínica de Malalties Autoinflamatories** (Metge responsable: Dr. José Hernández-Rodríguez): Col·laboració funcional entre el Servei de Malalties Autoimmunes i el Servei d'Immunologia (Dr. Jordi Yagüe, Dr. Juan I. Aróstegui i Dra. Anna Mensa):

- Total visites: 130 (50 pacients nous)

- **Consulta Especialitzada de Malalties Autoimmunes-Dermatologia** (Metge responsable: Dr. Ricard Cervera): Col·laboració funcional entre el Servei de Malalties Autoimmunes i el Servei de Dermatologia (Dr. José-Manuel Mascaró):

- Total visites: 466

- **Consulta Especialitzada de Malalties Autoimmunes-Nefrologia (CSUR Hospital Clínic-Hospital de Sant Joan de Déu de malalties glomerulars complexes)** (Metge responsable: Dr. Ricard Cervera): Col·laboració funcional entre el Servei de Malalties Autoimmunes i el Servei de Nefrologia (Dr. Luis Quintana i Dr. Miquel Blasco).

- Total visites: 127 (18 pacients nous)

- Consulta Especialitzada de Coordinació Malalties Autoimmunes-Laboratori d'Autoimmunitat:

(Metge responsable: Dr. José Hernández-Rodríguez): Col·laboració funcional entre el Servei de Malalties Autoimmunes i el Servei d'Immunologia (Dra. Odette Viñas / Dra. Milagros García).

- **Unitat Funcional d'Amiloidosi i Mieloma Múltiple** (Coordinador: Dr. Joan Bladé, Servei d'Hematologia / Metges responsables del Servei de Malalties Autoimmunes: Dra. Maria C. Cid i Dr. José Hernández-Rodríguez).

- **Unitat Funcional d'Hepatitis Víriques** (Coordinador: Dr. Xavier Forns, Servei d'Hepatologia / Metge responsable del Servei de Malalties Autoimmunes: Dr. Manuel Ramos-Casals, Dra. Maria C. Cid i Dr. José Hernández-Rodríguez).

- **Grup de Treball d'Hipertensió Pulmonar** (Coordinador: Dr. Joan Albert Barberà, Servei de Pneumologia / Metge responsable del Servei de Malalties Autoimmunes: Dr. Gerard Espinosa).

- **Grup de Treball de Malalties Minoritàries de l'Adult (Direcció Mèdica)**: (Coordinador del grup i Metge responsable del Servei de Malalties Autoimmunes: Dr. José Hernández-Rodríguez).

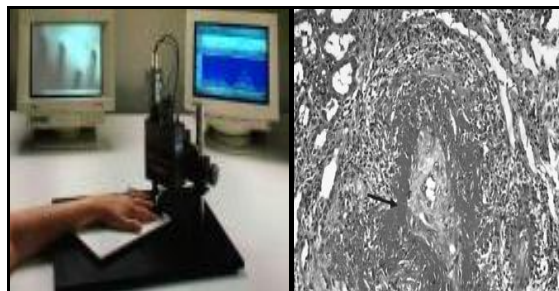
- **Comitè Assistencial de Patologia Intersticial Pulmonar** (Coordinador: Dr. Jacobo Sellarés, Servei de Pneumologia / Metges responsables del Servei de Malalties Autoimmunes: Dr. Sergio Prieto i Dr. Manuel Ramos-Casals).

- **Altres equips de treball** (Metges responsables del Servei de Malalties Autoimmunes: Dr. Ricard Cervera, Dra. Maria C. Cid, Dr. Manuel Ramos-Casals, Dr. Gerard Espinosa i Dr. José Hernández-Rodríguez):

- i. Malalties autoimmunes a la infància
- ii. Factors de risc vascular a les malalties autoimmunes
- iii. Afectació neurològica a les malalties autoimmunes
- iv. Afectació cardíaca a les malalties autoimmunes
- v. Afectació trombòtica a les malalties autoimmunes

3.6. EXPLORACIONS COMPLEMENTÀRIES

- Capilaroscòpies: 177
- Biòpsies art. temporals: 60
- Biòpsies musculars: 143*
- Biòpsies de nervi sural (+ múscul): 14*
- Biòpsies de fàscia muscular: 5*
- Biòpsies de pell: 2
- Biòpsies de glàndula salival: 51

*Activitat compartida amb el Servei de Medicina Interna General (Dr. Josep M. Grau)

3.7. ACTIVITAT PRIVADA (CENTRE DE MALALTIES AUTOIMMUNES - BARNACLÍNIC)

- Primeres visites: 77
- Sucesives visites: 63
- Total visites: 140
- Ingressos: 3
- Informes segona opinió: 5

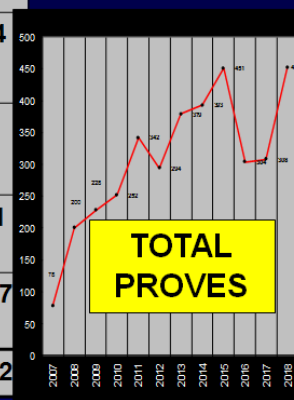
3.8. PRESSUPOST ASSISTENCIAL

- Despesa Personal: 487.186 EUR - Despesa Farmàcia: 78.211 EUR
- Altres Despeses: 1.456 EUR - Total Despeses: 566.853 EUR
- Despeses Planificades: 569.153 EUR (Desviament: -0,4%) (Veure Annex IV)
- Farmàcia Ambulatòria: 1.218.749 EUR (Núm.Pacients: 209; Import mitjà x pacient: 5.831 EUR)

ACTIVITAT ASSISTENCIAL

EXPLORACIONS COMPLEMENTÀRIES

PROVA	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
BIÒPSIA TEMPORAL	41	40	44	31	46	51	41	47	57	38	46	60
BIÒPSIA MUSCULAR	13	95	85	60	125	99	97	124	143	99	134	143
BIÒPSIA NERVI SURAL	8	12	19	38	28	26	33	15	22	13	17	14
BIÒPSIA PELL I FÀSCIA							10	4	16	6	6	7
BIÒPSIA SALIVAR					3	14	78	73	80	30		51
CAPILAROSCÒPIA	16	53	80	123	140	104	120	130	133	118	105	177
TOTAL	78	200	228	252	342	294	379	393	451	304	308	452

IV. ACTIVITAT DOCENT

4.1. DOCÈNCIA UNIVERSITARIA DE GRAU

- Malalties Autoimmunes Sistèmiques: Programa docent inclòs a l'Assignatura «Ortopèdia i Reumatologia» (9 crèdits) del 5è curs del Grau en Medicina (Departament de Medicina, Facultat de Medicina, Universitat de Barcelona). El número promig d'alumnes per any és de 180, distribuïts en dos grups per la teoria i cadascun d'aquests, en 6 grups de pràctiques clíniques. Professors: Dr. Ricard Cervera (Professor Agregat), Dra. Maria C. Cid (Professora Associada/Acreditació AQU de Recerca Avançada), Dr. Gerard Espinosa, Dr. Manuel Ramos-Casals, Dr. José Hernández-Rodríguez, Dr. Sergio Prieto i Dra. Georgina Espígol-Frigolé (Professors Associats).

4.2. DOCÈNCIA UNIVERSITÀRIA DE POST-GRAU

- **Màster Universitari en Malalties Autoimmunes**: Màster presencial adaptat a l'Espai Europeu d'Educació Superior/Pla de Bolònia de 60 crèdits ECTS (especialitat del Màster en Competències Mèdiques Avançades, Programa de Doctorat amb Menció de Qualitat "Medicina", Facultat de Medicina, Universitat de Barcelona). El número promig d'alumnes per any és de 20. Professors: Dr. Ricard Cervera (Coordinador del Màster), Dr. Gerard Espinosa, Dra. Maria C. Cid, Dr. José Hernández-Rodríguez, Dr. Sergio Prieto i Dra. Georgina Espígol-Frigolé (Coordinadors d'Assignatures) (Annex V).

The screenshot shows the website for the 'Máster Universitario en Competencias Médicas Avanzadas: Enfermedades Autoinmunes' at the University of Barcelona. The page features a navigation menu on the left with options like 'Presentación', 'Objetivos y competencias', 'Destinatarios', 'Información general', 'Requisitos de acceso', 'Preinscripción y matrícula', 'Horarios e impartición', 'Información académica', 'Plan de estudios', 'Programa Docente', 'Trabajo de Investigación', and 'Directorio Profesorado'. The main content area includes a 'NOVEDADES' section with links to 'Lista de alumnos que han sido admitidos en el curso 2013-2014' and 'Hoja de solicitud de convalidación de créditos por estudios previos'. A 'Presentación' section highlights the program as the 'Primer Máster Universitario* en Europa que aborda de forma integral las enfermedades autoinmunes, relacionando los aspectos básicos de la autoinmunidad con los clínicos de las enfermedades autoinmunes, tanto sistémicas como órgano-específicas, que hasta la actualidad se habían tratado separadamente a nivel universitario.' A sidebar on the right contains icons for 'Espai dels Estudiants', 'Espai del Professorat', 'campusvirtual', 'Biblioteca', 'Preguntes freqüents', and 'Programa doctorado MEDICINA'.

- **Màster en Maneig Clínic de les Malalties Autoimmunes Sistèmiques**: Màster propi *on line* de la Universitat de Barcelona en col.laboració amb la Societat Espanyola de Medicina Interna (SEMI). El número promig d'alumnes per any és de 200. Professors: Dr. Manuel Ramos-Casals (Coordinador del Màster), Dr. Ricard Cervera, Dr. Gerard Espinosa, Dra. Pilar Brito-Zerón, Dr. Sergio Prieto i Dra. Maria C. Cid.

- **Curs Universitari en Malalties Autoimmunes Sistèmiques**: Certificat d'extensió universitària de la Universitat de Barcelona/Universidad Francisco de Vitoria (Madrid) en col.laboració amb Editorial Médica Panamericana equivalent a 75 hores lectives. L'any 2018 van efectuar aquest curs 26 alumnes. Professors: Dr. Ricard Cervera (Coordinador), Dr. Gerard Espinosa, Dr. Manuel Ramos-Casals, Dr. José Hernández-Rodríguez i Dra. Maria C. Cid.

- **Maestría en Enfermedades Autoinmunes:** Màster presencial de la Universidad Nacional de Asunción (Paraguai) i la Universitat de Barcelona. L'any 2017 es van matricular per al curs 2017-19 un total de 22 alumnes. Professors: Dr. Ricard Cervera (Coordinador del Màster) i Maria C.Cid.

4.3. FORMACIÓ D'ESPECIALISTES

- **Formació en l'Àrea de Capacitació "Malalties Autoimmunes Sistèmiques":** Han efectuat rotacions un total de 45 residents (11 MIR de l'Hospital Clínic, 22 MIR d'altres hospitals espanyols i 12 residents d'altres països [Portugal, França, Itàlia]) (Veure llistat complet a la secció 2.2) / Tutor: Dr. José Hernández-Rodríguez.

4.4. FORMACIÓ MÈDICA CONTÍNUA

- SESSIONS:

- **Fòrum de Malalties Autoimmunes:** Cada dijous (9-10 h) (Veure l'Annex VI per la distribució de les sessions).
- **Grand Rounds on Autoimmune Diseases / Sessions de pràctica clínica:** Cada dijous (15.30-16.30 h).
- **Grand Rounds on Autoimmune Diseases-Nephrology / Sessions de pràctica clínica amb el Servei de Nefrologia:** Dijous alterns (15.30-16.00 h).

- REUNIONS I CURSOS:

- **XX Ten Topics Josep Font in Autoimmune Diseases and Rheumatology:** Barcelona, 9-10 de febrer de 2018 (Coordinadors: Manuel Ramos-Casals, Ricard Cervera).
- **6th Meeting of the Lupus Academy:** Rio de Janeiro, Brasil, 6-8 de setembre de 2018 (Chairpersons: Ricard Cervera et al).

- **VIII Jornada del Grupo de Enfermedades Minoritarias del Adulto. De los aspectos básicos a las unidades expertas.** Hospital Clínic de Barcelona – CIBERER (nacional). Paraninfo de la Facultat de Medicina, Universitat de Barcelona, 1 de junio de 2018; Director: J. Hernández-Rodríguez.
- **XI Reunión del Grupo de Enfermedades Autoinmunes Sistémicas de la Sociedad Española de Medicina Interna (GEAS-SEMI):** Madrid, 19 i 20 d'octubre de 2018 (Organizadores: Manuel Ramos-Casals y Junta del GEAS).
- **III Foro Nacional de Enfermedades Autoinmunes Sistémicas para Residentes de la Sociedad Española de Medicina Interna (GEAS-SEMI):** Madrid, 27 d'octubre de 2018 (Dirección: Manuel Ramos-Casals y Junta del GEAS).
- **II Workshop en Lupus Eritematoso Sistémico del Grupo de Enfermedades Autoinmunes Sistémicas de la Sociedad Española de Medicina Interna (GEAS-SEMI):** Madrid, 13 de diciembre de 2018 (Organizadores: Gerard Espinosa y Junta del GEAS).
- **XIV Jornades d'Actualització en Malalties Autoimmunes Sistèmiques i Reumatològiques del Col·legi Oficial de Metges de València:** València, 23-24 de març de 2018 (Organizadores: Rafael Belenguer, Manuel Ramos-Casals, Antonio Gracia i Gonzalo Salvador).

- **CURSOS “ON LINE”:**
 - **Systemic lupus erythematosus: Pathogenesis, clinical manifestations and diagnosis:** Mòdul del “EULAR On-line Course on Rheumatic Diseases” (Professors: Ricard Cervera, George Bertsias i Dimitri Boumpas).
 - **Sjögren's syndrome & lymphoproliferation in autoimmune diseases:** Mòdul del “EULAR On-line Course on Rheumatic Diseases” (Professors: Pilar Brito-Zerón, Manuel Ramos-Casals i Athanasios Tzioufas).
 - **Manifestaciones neurológicas de las enfermedades autoinmunes sistémicas:** Mòdul del “Master in Neuroimmunology” (Professors: Ricard Cervera i Gerard Espinosa).
 - **Miopatías inflamatorias idiopáticas:** Mòdul del “Master in Neuroimmunology” (Professors: Josep M. Grau i Sergio Prieto).
 - **Perspectivas terapéuticas en el lupus eritematoso sistémico:** Mòdul del “Curso On-Line: Avances en Lupus Eritematoso Sistémico” (Professors: Ricard Cervera i Gerard Espinosa).
 - **Tratamiento biológico en el lupus eritematoso sistémico:** Mòdul del “Màster On-line en Enfermedades Autoinmunes Sistémicas” de la Sociedad Española de Medicina Interna-Universitat de Barcelona (Professors: Ricard Cervera i Gerard Espinosa).
 - **Enfermedad de Behçet:** Mòdul del “Màster On-line en Enfermedades Autoinmunes Sistémicas” de la Sociedad Española de Medicina Interna-Universitat de Barcelona (Professor: Gerard Espinosa).
 - **Vasculitis de vaso grande y mediano:** Mòdul del “Màster On-line en Enfermedades Autoinmunes Sistémicas” de la Sociedad Española de Medicina Interna-Universitat de Barcelona (Professors: Maria C Cid i Sergio Prieto)

- **Amiloidosis, síndrome hemofagocítico y enfermedad por IgG4:** Mòdul del “Màster On-line en Manejo Clínico de las Enfermedades Autoinmunes Sistémicas” de la Sociedad Española de Medicina Interna Universitat de Barcelona (Professora: Pilar Brito-Zerón).
- **Programa online de Formación Médica Continuada “Enfermedades autoinmunes sistémicas. Diagnóstico y tratamiento”:** Activitat acreditada amb 3,1 crèdits de formació contínua (equivalents a 30 hores lectives) del Sistema Nacional de Salud. Editorial Aulascience Formación S.L., Madrid (Professors: Ricard Cervera (Coordinador), Gerard Espinosa, José Hernández-Rodríguez).
- **Nefropatía lúpica:** Mòdul del Curs Universitari On-Line de Postgrau “Excelencia en Lupus Eritematoso Sistémico” del portal educatiu “EducAR” de la Universidad del Norte de Colombia (<http://www.educ-ar.com/>) (Professor: Ricard Cervera).
- **Manifestaciones clínicas neuropsiquiátricas, gastrointestinales y hematológicas del lupus eritematoso sistémico:** Mòdul del Curs Universitari On-Line de Postgrau “Excelencia en Lupus Eritematoso Sistémico” del portal educatiu “EducAR” de la Universidad del Norte de Colombia (<http://www.educ-ar.com/>) (Professor: Guillermo J. Pons-Estel).
- **Antiphospholipid syndrome:** Mòdul del Curs Universitari On-Line de Postgrau “International Society of Nephrology-Education” (www.theisn.org/education) (Professor: Ricard Cervera).
- **Simposio Multidisciplinar sobre Lupus Eritematoso (SIMULE):** Curs On-Line de Postgrau (www.campussimule.com) (Coordinadors: Ricard Cervera i Jaime Calvo-Alén).
- **Curso online de Técnicas diagnósticas en Enfermedades Autoinmunes Sistémicas (EAS):** Curs online de la Sociedad Española de Medicina Interna (<https://campus.internistas.eu/curso.php?id=12>) (Professors/Tutors: Manuel Ramos-Casals, Sergio Prieto, Pilar Brito-Zerón, Soledad Retamozo).
- **I Curso online de Diagnostico y Tratamiento de pacientes con Uveítis:** Curs online de la Sociedad Española de Medicina Interna (<https://campus.internistas.eu/curso.php?id=23>) (Coordinador: Gerard Espinosa)
- **Proyecto WikiGEAS:** Projecte multicol.laboratiu i autoformatiu online que té com a missió oferir al professional accés immediat al contingut científic de suport necessari per a una atenció mèdica actualitzada, científica, segura i eficaç del pacient amb malaltia autoimmune sistèmica, informació validada per un equip d'experts nacionals i internacionals (<https://easonline.caduceomultimedia.com/>) (Director: Manuel Ramos-Casals).

V. ACTIVITAT INVESTIGADORA

L'Equip de Recerca en Malalties Autoimmunes Sistèmiques (Cap d'Equip: Dr. Ricard Cervera) forma part de l'Àrea 1 ("Agressió biològica i mecanismes de resposta") de l'Institut d'Investigacions Biomèdiques "August Pi i Sunyer" (IDIBAPS) i promou la recerca bàsica, clínica i traslacional sobre aquestes malalties d'una forma multidisciplinària, amb la participació de membres del Servei de Malalties Autoimmunes, Medicina Interna, Oftalmologia, Nefrologia, Immunologia, Hemostàsia, Hepatologia, Obstetrícia i Dermatologia, entre d'altres. Des de l'any 2009 disposa de l'acreditació per l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR) de la Generalitat de Catalunya com a Grup de Recerca Consolidat (GRC) amb finançament.

Per a la realització de les tasques de recerca, l'equip disposa de 3 àrees de treball: i) **Àrea d'Assaigs Clínics** (Coordinació: Dr. Gerard Espinosa i Dra. Georgina Espígol-Frigolé); ii) **Laboratori d'Autoimmunitat "Josep Font"** (Coordinació: Dr. Manuel Ramos-Casals) i iii) **Laboratori d'Inflamació Vasculat** (Coordinació: Dra. Maria C. Cid).

Tanmateix, aquestes activitats es porten a terme en estreta col·laboració amb diversos grups de treball internacionals, dels quals els membres de l'equip en són coordinadors nacionals i/o internacionals: *European Working Party on Systemic Lupus Erythematosus (EWPSLE)*, *European Forum on Antiphospholipid Antibodies (EFAPL)*, *Systemic Lupus International Collaborative Centers (SLICC)*, *Lupus in Minorities-Nurture versus Nature (LUMINA) Study Group*, *Grupo de Estudio de Enfermedades Autoimmunes Sistémicas-Usa de Terapias Biológicas (BIOGEAS)*, *European League Against Rheumatism (EULAR) Sjögren Syndrome Task Force*, *European Vasculitis Study Group (EUVAS)*, *European League Against Rheumatism (EULAR) Systemic Vasculitis Task Force*, *EULAR Standing Committee for International Clinical Studies Including Therapeutics*, *i American College of Rheumatology (ACR) Work Group for Development of Classification Criteria for Polymyalgia Rheumatica*, *EULAR/ACR Work group for the development of diagnostic and classification criteria for Systemic Vasculitis*, *American College of Rheumatology (ACR)/EULAR Work Group for recommendations for Polymyalgia Rheumatica*, *EULAR/ACR Work group for recommendations for Systemic Vasculitis*, *European Vasculitis Genetic Consortium*, *EULAR/ACR Work group for the development of diagnostic and classification criteria for Sjögren syndrome*, *EULAR Work Group for characterization and definition of systemic Sjögren*, entre d'altres.

5.1. PRINCIPALS LÍNIES DE RECERCA

1. LUPUS ERITEMATÓS SISTÈMIC, SÍNDROME ANTIFOSFOLIPÍDICA I ESCLEROSI SISTÈMICA (Coordinació de projectes: Dr. Gerard Espinosa i Dr. Ricard Cervera)

- Estudis multicèntrics epidemiològics sobre les manifestacions clíniques i l'evolució a llarg termini d'aquestes malalties.
- Assaigs clínics de noves teràpies dirigides.
- Estudi dels polimorfismes genètics com a factors de risc de les diverses manifestacions clíniques d'aquestes malalties.
- Estudi dels factors de risc cardiovascular i de lesió endotelial que incideixen en aquestes malalties.

- Recerca bàsica en models animals sobre el mecanisme d'acció dels anticossos antifosfolípídics.
- Estudis genètics en l'esclerosi sistèmica.

2. SÍNDROME DE SJÖGREN, ALTRES MALALTIES AUTOIMMUNES SISTÈMIQUES I TERÀPIES BIOLÒGIQUES (Coordinació de projectes: Dr. Manuel Ramos-Casals)

2.1. SÍNDROME DE SJÖGREN:

Des de l'any 2014 disposa de l'acreditació per l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR) de la Generalitat de Catalunya com a Grup de Recerca Consolidat (GRC):

- Estudis multicèntrics epidemiològics sobre les manifestacions clíniques i l'evolució a llarg termini d'aquestes malalties.
- Registre espanyol de síndrome de Sjögren (SEMI-GEAS).
- Relació síndrome de Sjögren amb malaltia per IgG4.
- Validació de les escales d'activitat ESSDAI i ESSPRI, Caracterització de les manifestacions sistèmiques a nivell europeu (EULAR-SS Task Force).
- Desenvolupament dels nous criteris classificatoris internacionals de la síndrome de Sjögren (ACR-EULAR Task Force Group).
- Estudi dels factors de risc cardiovascular i de lesió endotelial.

2.2. CRIOGOLOBULINÈMIA I MANIFESTACIONS EXTRAHEPÀTIQUES DEL VHC:

- Estudis clínics i bàsics sobre la crioglobulinèmia mixta.
- Desenvolupament i validació dels criteris classificatoris internacionals.

2.3. TERÀPIES BIOLÒGIQUES:

- Registre internacional de tractaments amb fàrmacs biològics a les malalties autoimmunes sistèmiques (BIOGEAS-SEMI).

2.4. ALTRES MALALTIES SISTÈMIQUES:

- Registre nacional de sarcoidosis (SEMI-GEAS).
- Registre nacional de síndrome hemofagocítica (SEMI-GEAS).
- Registre nacional de bloqueig cardíac congenit en gestants Ro+ (SEMI-GEAS).

- Registre nacional de pacients amb amiloïdosi (SEMI-GEAS).

3. VASCULITIS SISTÈMIQUES (GRUP ASSOCIAT DE L'IDIBAPS):

Des de l'any 2009 disposa també de l'acreditació per l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR) de la Generalitat de Catalunya com a Grup de Recerca Emergent (GRE) i desde el 2014 com a Grup de Recerca Consolidat (GRC) (Coordinació de projectes: Dra. Maria C. Cid, Dr. José Hernández-Rodríguez i Dra. Georgina Espígol-Frigolé):

- Estudis observacionals clínics en les vasculitis sistèmiques.
- Estudi del paper de la imatge en el diagnòstic, estudi d'extensió, detecció de complicacions i com mesura de desenllaç en les vasculitis sistèmiques i polimiàlgia reumàtica.
- Desenvolupament de definicions, criteris diagnòstics i de classificació EULAR/ACR de les vasculitis sistèmiques i polimiàlgia reumàtica.
- Elaboració de guies clíniques internacionals EULAR/ACR/ERA per les vasculitis sistèmiques i polimiàlgia reumàtica.
- Estudi dels mecanismes implicats en la persistència de la inflamació i en la oclusió i regeneració vascular en l'arteritis de cèl.lules gegants.
- Estudi genètic/epigenètic de predisposició i associacions clíniques en l'arteritis de cèl.lules gegants.
- Assaigs clínics de nous tractaments i teràpies biològiques a l'arteritis de cèl.lules gegants i vasculitis associades a ANCA.
- Registre espanyol de vasculitis sistèmiques.
- Registre espanyol de malaltia de Behçet.
- Participació en estudis multicèntrics internacionals de genotipat massiu en les vasculitis sistèmiques.

4. MALALTIES AUTOINFLAMATÒRIES (Coordinació de projectes: Dr. José Hernández-Rodríguez):

- Estudis clínics i correlació clínico-genètica en malalties autoinflamatores.
- Epigenètica de les malalties autoinflamatores.

5.2. ASSAIGS I ESTUDIS FARMACOLÒGICS CLÍNICS

- Coordinació d'assaigs: Dr. Gerard Espinosa i Dra. Georgina Espígol-Frigolé.

- Gestió de dades (Data Manager): Dr. Emmanuel Coloma i Dr. Roberto Ríos.

- ASSAIGS EN FASE D'EXECUCIÓ:

1. **A phase IIb, multicenter, randomized, double-blind, placebo-controlled dose-tanging study to evaluate the safety, tolerability and efficacy of two doses of subcutaneous IPP-201101 plus standard of care, versus placebo plus standard of care in subjects with systemic lupus erythematosus (Protocol IP-004).**

- Organitzador/Promotor: Merck Serono International SA

- Coordinador Local: Gerard Espinosa

- Study coordinator: Roberto Ríos

2. **Estudio en fase 3, aleatorizado, doble ciego, controlado con placebo y multicéntrico sobre la eficacia y la seguridad del tratamiento durante 52 semanas con belimumab subcutáneo en pacientes con lupus eritematoso sistémico.**

- Organitzador/Promotor: Human Genome Sciences

- Coordinador Local: Gerard Espinosa

- Study coordinator: Roberto Ríos

3. **Estudio multicéntrico, aleatorizado, doble ciego y controlado con placebo para evaluar la eficacia, seguridad y tolerabilidad de BIIB023 en sujetos con nefritis lúpica.**

- Organitzador/Promotor: Biogen Idec

- Coordinador Local: Gerard Espinosa

- Study coordinator: Roberto Ríos

4. **A randomized, double blind, placebo-controlled, multi-center study to evaluate the safety and efficacy of obinutuzumab in patients with ISN/RPS 2003 class III or IV lupus nephritis.**

- Organitzador/Promotor: F. Hoffmann-La Roche Ltd.

- Coordinador Local: Luis Quintana / Coordinador Servei MAS: Gerard Espinosa

- Study coordinator: Roberto Ríos

5. **A multicenter randomized double-blind placebo controlled phase 2 study to evaluate the efficacy and safety of anifrolumab in adult subjects with active lupus nephritis (TULIP LN-1).**

- Organitzador/Promotor: AstraZeneca/MedImmune

- Coordinador Local: Gerard Espinosa
- Study coordinator: Roberto Ríos

6. A multicenter, randomized, double-blind, placebo controlled, phase 3 study evaluating the efficacy and safety of SLE biologic product (anifrolumab) in adult subjects with active systemic lupus erythematosus (TULIP).

- Organizador/Promotor: AstraZeneca/MedImmune
- Coordinador Local: Gerard Espinosa
- Study coordinator: Roberto Ríos

7. A randomized, double-blind, placebo-controlled study to investigate the efficacy and safety of mepolizumab in the treatment of adolescent and adult subjects with severe hypereosinophilic syndrome (HES200622).

- Promotor: Glaxo-Smith-Kline
- Investigador Principal local: Maria C Cid
- Study coordinator: Georgina Espígol-Frigolé

8. A multi-centre, open-label, 20-week, safety study to describe the long-term clinical experience of mepolizumab in subjects with hypereosinophilic syndrome (HES) who participated in study 200622. (205203 STUDY).

- Promotor: Glaxo-Smith-Kline
- Investigador Principal local: Maria C Cid
- Study coordinator: Georgina Espígol-Frigolé

9. An Open-Label Compassionate Use Access and Long-Term Access Study of Anti IL-5 (Mepolizumab) Treatment in Subjects with Hypereosinophilic Syndrome (MHE104317 STUDY).

- Promotor: Glaxo-Smith-Kline
- Investigador Principal local: Maria C Cid
- Study coordinator: Georgina Espígol-Frigolé

10. A randomized, double-blind, double-dummy, active-controlled, multicenter, 2-part Phase II study on replacement of steroids by IFX-1 in active granulomatosis with polyangiitis (GPA) and microscopic polyangiitis (MPA).

- Promotor: Glaxo-Smith-Kline
- Investigador Principal local: Maria C Cid
- Study coordinator: Georgina Espígol-Frigolé

11. KPL-301-C001 Study. A Phase 2, randomized, double-blind placebo-controlled study to test the efficacy and safety of KPL-301 in giant cell arteritis.

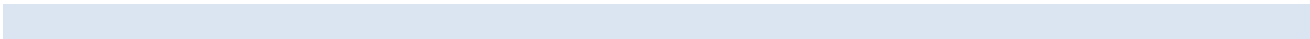
- Promotor: Glaxo-Smith-Kline
- Investigador Principal local: Maria C Cid
- Study coordinator: Georgina Espígol-Frigolé

12. A randomized, double-blind, placebo-controlled Phase 3 study to investigate the efficacy and safety of CCX168 (Avacopan) in patients with anti-neutrophil cytoplasmic antibody (ANCA)-associated vasculitis treated concomitantly with Rituximab or Cyclophosphamide/Azathioprine (ADVOCATE).

- Promotor: ChemoCentryx
- Investigador Principal local: Maria C Cid
- Study coordinator: Georgina Espígol-Frigolé

13. Rituximab for lupus Nephritis with remission as a Goal, an investigator-initiated randomized international open multicentric study (RING).

- Promotor: Cliniques Universitaires Saint-Luc, Université Catholique de Louvain, Bruxelles, Belgium.
- Investigador Principal local: Ricard Cervera
- Study coordinator: Roberto Ríos

5.3. PROJECTES D'INNOVACIÓ I GUIES D'IMPACTE CLÍNIC

- PROJECTES D'INNOVACIÓ:

1. Aplicació de la tecnologia OntoCRF al CAPS Registry.

- Organitzadors/Promotors: Informàtica Mèdica-Hospital Clínic / Costaisa
- Coordinador: Ricard Cervera

2. Aplicació de la tecnologia OntoCRF a l'ASIA Registry.

- Organitzadors/Promotors: Informàtica Mèdica-Hospital Clínic / Costaisa / Children's Medical Safety Research Institute
- Coordinador: Ricard Cervera

3. Implementació i desenvolupament de les segones opinions per Internet a Barnaclínic: Barnaclínic Medical Opinion (bmo+)-Centre de Malalties Autoimmunes.

- Organitzadors/Promotors: Barnaclínic
- Coordinador: Ricard Cervera

4. Creació de la xarxa d'Alumni Clínic.

- Organitzadors/Promotors: Hospital Clínic
- Coordinador: Ricard Cervera

5. Proyecto IMID: Estudio de la Prevalencia de Enfermedades Inflammatorias Inmunomediadas (IMID) en la población española.

- Organitzadors/Promotors: Abbvie / Antares Consulting
- Coordinador HCB: Ricard Cervera

6. Big Data en malalties autoimmunes:

6.1. Geoepidemiology and environment driving autoimmune diseases phenotype

- Coordinador: Manel Ramos

6.2. International Sjögren Big Data Consortium

- Coordinador: Manel Ramos

6.3. Worldwide prevalence of autoimmune diseases: dynamic data visualization

- Coordinadors: Belchin Kostov, Antoni Sisó-Almirall, Manel Ramos

6.4. Autoimmune diseases triggered by cancer immunotherapies: ImmunoCancer International Registry (ICIR)

- Coordinador: Manel Ramos

6.5. Prevalença de les malalties autoimmunes a Catalunya 2012-2018 (MASCAT)

- Organitzadors/Promotors: camFYC, AQUAS

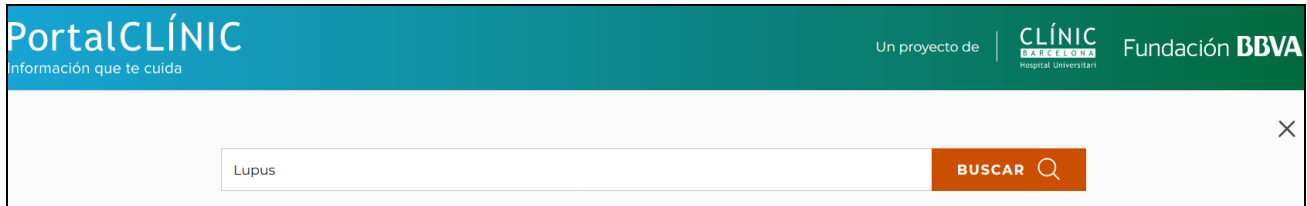
- Coordinadors: Antoni Sisó-Almirall, Manel Ramos

- GUIES D'IMPACTE CLÍNIC:

1. Slart RHJA, Glaudemans AWJM, Chareonthaitawee P, Treglia G, Besson FL, Bley TA, Blockmans D, Boellaard R, Bucerius J, Carril JM, Chen W, **Cid MC**, Dagupta B, Dorbala S, Gheysens O, Hyafil F, Jain S, Klink T, van der Laken CJ, Lomeña F, Massollo M, Prieto-González S, Luqmani R, Roivainen A, Salvarani C, Saraste A, Schirmer M, Verberne HJ, Versari A, Voskuyl AE, Walter MA, Camellino D, Brouwer E, Cimmino MA, Abidov A, Agostini D, Beanlands RS, Delgado-Bolton RC, Einstein AJ, Gimelli A, Miller EJ, Sciagrà R, Signore A, Slart RHJA, Bucerius J, Hyafil F, Verberne HJ, Agostini D, Gimelli A, Sciagrà R, Glaudemans AWJM, Treglia G, Gheysens O, Versari A, Signore A, Chareonthaitawee P, Chen W, Dorbala S, Glaudemans AWJM, Treglia G, Besson FL, Bley TA, Blockmans D, Boellaard R, Carril JM, Cid MC, Dagupta B, Gheysens O, Hyafil F, Jain S, Klink T, van der Laken CJ, Lomeña F, Massollo M, Prieto-González S, Luqmani R, Roivainen A, Salvarani C, Saraste A, Schirmer M, Versari A, Voskuyl AE, Walter MA, Camellino D, Brouwer E, Cimmino MA, Chareonthaitawee P, Dorbala S, Abidov A, Beanlands RS, Einstein AJ, Miller EJ, Delgado-Bolton RC. FDG-PET/CT(A) imaging in large vessel vasculitis and polymyalgia rheumatica: Joint procedural recommendation of the EANM, SNMMI, and the PET Interest Group (PIG), and endorsed by the ASNC. Eur J Nucl Med Mol Imaging 2018; 45: 1250-69.

VI. ACTIVITAT DIVULGADORA (PROJECCIÓ SOCIAL)

- **Portal CLÍNIC:** Creació de les seccions dedicades al lupus eritematós sistèmic i les vasculitis al portal d'Internet per als pacients de l'Hospital Clínic (<https://portal.hospitalclinic.org/>).

- **Reunions informatives** per a l'Associació Catalana de Lupus (ACLEG) i Associacions Espanyola de Pacients amb Síndrome de Sjögren (AESS), Sarcoïdosi (ANES) i Febre Mediterrània Familiar (FMF Spain).

- **Servicio de Orientación Profesional** de la Asociación Española de Pacientes con Síndrome de Sjögren.

- **Medical Advisory Board:** Lupus Europe (Federació Europea d'Assoc. de Pacients amb Lupus) i Vasculitis Foundation (Associació Internacional de malalts amb vasculitis sistèmiques).

- **Campanya “Frena el sol, frena el lupus”** amb ACLEG, Federació d'Associacions de Farmàcies de Catalunya (FEFAC), Ferrer Internacional i Alliance Healthcare.

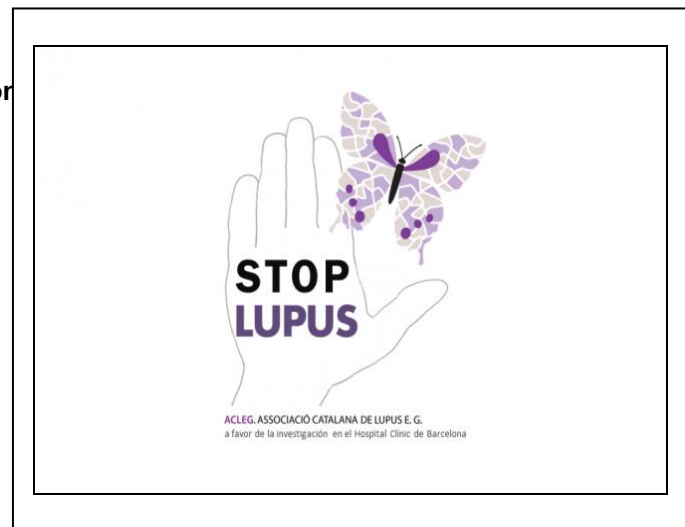
- **Activitats de micromecenatge** per a donar suport financer a la recerca del Servei:

. **Donacions per al projecte RING** (Rituximab for lupus Nephritis with remission as a Goal): Assaig clínic liderat per investigadors independents de la indústria farmacèutica.

. **Campanya STOP LUPUS** amb ACLEG, la Fundació Clínic per a la Recerca Biomèdica i MIGRANODEARENA (<https://www.migranodearena.org/reto/18560/stop-lupus>).

VOLEM DONAR EL NOSTRE MÉS SINCER AGRAÏMENT ALS SEGÜENTS MECENES:

- Associació Catalana de Lupus (ACLEG)
- Asociación Lupus Castilla-La Mancha
- Children's Medical Safety Research Foundation
- Fundación Real Dreams
- Tenenieves, SL
- Antonio Jesús Aguilera
- Araceli Alba Pérez
- Cristina Ardanuy Fortuny
- Vicente Romeu Francés
- Cristina Codina
- Joan Carles Ramon Alegret
- Felipe Guspí Bori
- Alba Ruiz

VII. PREMIS, NOMENAMENTS, AJUTS, BEQUES I CONTRACTES

- PREMIS:

1. Premi a la millor comunicació oral al XXXIX Congreso Nacional de la Sociedad Española de Medicina Interna al Dr. Sergio Prieto per la comunicació “Solans-Laque R, Escalante B, Fonseca E, Fraile G, Martínez-Zapico A, Monteagudo M, Prieto S, Abdilla M. Factores de riesgo de recidiva en la arteritis de células gigantes (ACG). Registro REVAS (GEAS-SEMI)”

2. Distinció de la World Association of Sarcoidosis and Other Granulomatous Disorders (WASOG) al Dr. Manuel Ramos-Casals pel programa multidisciplinari de sarcoidosi que coordina juntament amb el Dr. Jacobo Sellarés (Servei de Pneumologia).

NOMENAMENTS:

- 1. Dr. Ricard Cervera:** Membre del *External Scientific Advisory Board of the “European Reference Network on Rare and Complex Connective Tissue and Musculoskeletal Diseases” (ERN ReCONNECT)*.
- 2. Dr. Ricard Cervera:** Membre del *International Advisory Board of “Advances in Rheumatology”* (antiga “*Revista Brasileira de Reumatologia*”).
- 3. Dr. Ricard Cervera:** Coordinador de la “*Red de Colaboración Académica Autoinmunidad Benemérita Universidad Autónoma (BUAP) de Puebla (México)-Hospital Clínic de Barcelona*”.
- 4. Dr. Ricard Cervera:** Subdirector dels Manuals de Medicina “*Farreras-Rozman: Medicina Interna, 19ª edición*”.
- 5. Dr. Ricard Cervera:** Coordinador del *EULAR online course on Systemic Lupus Erythematosus in partnership with Lupus Academy*.

6. **Dra. Georgina Espígol-Frigolé:** Professora Associada Mèdica de la Universitat de Barcelona (Màster en Competències Mèdiques Avançades).

7. **Dra. Georgina Espígol-Frigolé:** Especialista del Servei de Malalties Autoimmunes - Contracte "Joan Rodes" (*Programa Estatal de Promoción del Talento y su Empleabilidad*) de l'Institut de Salut Carlos III.

8. **Dr. José Hernández-Rodríguez:** Coordinador del Grup de Treball de Malalties Minoritàries de l'Adult de l'Hospital Clínic de Barcelona.

9. **Dr. Manuel Ramos-Casals:** Coordinador del *EULAR Task Force on Sjögren's Syndrome*.

- AJUTS OFICIALS A LA RECERCA:

1. **Grant from the Innovative Medicines Initiative (IMI):** Molecular reclassification to find clinically useful biomarkers for systemic autoimmune diseases (PRECISESADS) (5è any de 5) (Investigador Principal a l'Hospital Clínic: Ricard Cervera).

2. **Grant from the Foundation for Research in Rheumatology (FOREUM):** Refractory lupus nephritis: A tissue-based pathophysiological approach performed within the frame of a clinical trial designed to test the efficacy of rituximab (REFRACT) (2n any de 3) (Investigador Principal a l'Hospital Clínic: Ricard Cervera).

3. **Red de Inflamación y Enfermedades Reumáticas (RIER). Programa RETICS (Redes Temáticas de Investigación Cooperativa). Instituto de Salud Carlos III. Grupo RD08/0075/0011:** Arteritis de células gigantes: marcadores de predisposición genética. Estudio multicéntrico nacional (Investigador principal a l'Hospital Clínic: José Hernández-Rodríguez).

4. **Protocol EUROFEVER:** The PRES European Network of Registries for Autoinflammatory Diseases in Childhood (2015-2018) (Investigador principal a l'Hospital Clínic: José Hernández-Rodríguez).

5. **Proyectos de Investigación en Salud. Instituto de Salud Carlos III (ISCIII):** Vasculitis de pequeño vaso rodeando a una arteria temporal preservada: Significado clínico y búsqueda de biomarcadores de utilidad diagnóstica (PI15/00092) (3r any de 3) (Investigadora principal: Georgina Espigol Frigole).
6. **Marató-TV3:** Development of ascending aorta dilatation and coronary aneurysms in patients with systemic vasculitis (giant-cell arteritis and Kawasaki disease respectively). Role of HIF signaling in abnormal vascular remodeling and inflammation (Marató TV3 2014/201507) (3r any de 3) (Co-investigadores principals: Maria Cinta Cid Xutglà y Silvia Martin Puig (Centro Nacional de Investigaciones Cardiovasculares).
7. **Grant from Horizon 2020, Work Programme 2016–2017 (Health, demographic change and well-being, European Community):** HARMONization and integrative analysis of regional, national and international Cohorts on primary Sjögren's Syndrome (pSS) towards improved stratification, treatment and health policy making (H2020-SC1-2016-2017) (2017-2020) (Investigador Principal a l'Hospital Clínic: Manuel Ramos-Casals).
8. **Grant from the European League Against Rheumatism (EULAR) and American College of Rheumatology (ACR):** Classification criteria for IgG4-Related disease (IgG4-RD) (ACREULAR0121) (2016-2018) (Investigador Principal a Europa: Manuel Ramos Casals).
9. **Ayuda del Ministerio de Economía y Competitividad (MINECO):** Interacciones multi-celulares en la progresión de las enfermedades crónicas y síndromes linfoproliferativos: modelos 3D para investigar inmunoterapias dirigidas (SAF 2017-88275-R) (1r any de 3) (Investigadora principal: Maria Cinta Cid).
10. **Ayuda del Ministerio de Economía y Competitividad (SAF):** Crosstalk between lymphocytes and their microenvironment in chronic inflammatory diseases and lymphoproliferative disorders as a target for new therapeutic intervention (SAF2014/57708-Retos) (3r any de 3). (Co-investigadores principals: Maria Cinta Cid Xutglà y Patricia Pérez-Galán).
11. **Grant from the European League Against Rheumatism (EULAR):** Development of Evidence-Based and Consensus-Based EULAR Recommendations on the Therapeutic Management of Sjögren's Syndrome (PI043928) (2015-2018) (Investigador Principal: Manuel Ramos Casals).

- BEQUES I CONTRACTES DE FORMACIÓ:

1. **Contracte Marató de TV3** a Nekane Terrades García.
2. **Contracte associat al projecte SAF 2017/88275** a Marc Corbera-Bellalta.
3. **Beca-Contracte predoctoral IMI-IDIBAPS** a Ignasi Rodríguez-Pintó (5è any de 5)(gener)
4. **Contracte post-doctoral PERIS del Departament de Salut de la Generalitat** a Georgina Espígol-Frigolé (2n any de 3) (gener).
5. **Contracte "Joan Rodés" de l'ISCIII** a Georgina Espígol-Frigolé (1r any de 3) (febrer-desembre).
6. **Beca contracte predoctoral FPI del MINECO** a Roser Alba Rovira (3r any de 4).
7. **Contracte MAU-HCB** a Carolina Sánchez Marcos.
8. **Contracte MAU-HCB** a Nerea Iniesta.
9. **Contracte MAU-HCB** a Ignasi Rodríguez-Pintó.
10. **Contracte MAU-HCB** a Alba Jerez.
11. **Contracte MAU-HCB** a Michelle Villarreal.
12. **Beca-Contracte predoctoral IMI-IDIBAPS** a Roberto Ríos.
13. **Beca-Contracte postdoctoral IDIBAPS** a Pilar Brito.

- CONTRACTES AMB EMPRESES:

1. **Contracte amb Human Genome Sciences:** Estudio en fase 3, aleatorizado, doble ciego, controlado con placebo y multicéntrico sobre la eficacia y la seguridad del tratamiento durante 52 semanas con belimumab subcutáneo en pacientes con lupus eritematoso sistémico (Investigador Principal: Gerard Espinosa).
2. **Contracte amb Biogen Idec:** Estudio multicéntrico, aleatorizado, doble ciego y controlado con placebo para evaluar la eficacia, seguridad y tolerabilidad de BIIB023 en sujetos con nefritis lúpica (Investigador Principal: Gerard Espinosa).
3. **Contracte amb Merck Serono International SA:** A phase IIb, multicenter, randomized, double-blind, placebo-controlled dose-tanging study to evaluate the safety, tolerability and efficacy of two doses of subcutaneous IPP-201101 plus standard of care, versus placebo plus standard of care in subjects with systemic lupus erythematosus (Protocol IP-004) (Investigador Principal: Gerard Espinosa).
4. **Contracte amb F. Hoffmann-La Roche Ltd.:** A phase III, multicenter, randomized, double-blind, placebo-controlled study to assess the efficacy and safety of tocilizumab in subjects with giant cell arteritis.(GiACTA trial) (Investigadora Principal: Maria C Cid).
5. **Contracte amb Children's Medical Safety Research Institute:** Aplicació de la tecnologia OntoCRF a l'ASIA Registry (Investigador Principal: Ricard Cervera).
6. **Contracte amb Glaxo Smith Kline:** A double-blind, randomised, placebo-controlled study to investigate the efficacy and safety of mepolizumab in the treatment of Eosinophilic Granulomatosis with Polyangiitis in subjects receiving standard of care therapy (Investigadora Principal: Maria C Cid).
7. **Contracte amb AstraZeneca/MedImmune:** A multicenter randomized double-blind placebo controlled phase 2 study to evaluate the efficacy and safety of anifrolumab in adult subjects with active lupus nephritis (TULIP LN-1) (Investigador Principal: Gerard Espinosa).
8. **Contracte amb AstraZeneca/MedImmune:** A multicenter, randomized, double-blind, placebo controlled, phase 3 study evaluating the efficacy and safety of SLE biologic product (anifrolumab) in adult subjects with active systemic lupus erythematosus (TULIP) (Investigador Principal: Gerard Espinosa).
9. **Contracte amb Inventiva SAS:** “Estudio aleatorizado, doble ciego, controlado, con placebo y multicéntrico, de evaluación preliminar de la eficacia de IVA337 en el tratamiento de la esclerosis sistémica cutánea difusa” (Investigador Principal: Gerard Espinosa)
10. **Contracte amb Orphan Biovitrum AB (Sobi, Inc; Sweden):** Sponsorization for the international special issue “Autoinflammatory Diseases: From Genes to Bedside”, in Frontiers of Immunology, section Inflammation. Lausanne, Switzerland. (Investigador principal: José Hernández-Rodríguez).
11. **Contracte amb Glaxo-Smith-Kline:** A Multicenter, randomized, double-blind, placebo-controlled, parallel group study to evaluate the efficacy and safety of sirukumab in the treatment of patients with GCA (SIRRESTA) (Investigadora Principal: Maria C Cid).
12. **Contracte amb Glaxo Smith Kline:** A randomized, double-blind, placebo-controlled study to investigate the efficacy and safety of mepolizumab in the treatment of adolescent and adult subjects with severe hypereosinophilic syndrome (HES200622) (Investigador Principal: Maria C Cid).

13. **Contracte amb CSL Behring:** Manuscripts, abstracts and publications stretch about immunoglobulin treatment (Grant IgMAPS) (Investigador Principal: Sergio Prieto).

14. **Contracte amb Chemocentryx:** A randomized, double-blind, placebo-controlled Phase 3 study to investigate the efficacy and safety of CCX168 (AVACOPAN) in patients with anti-neutrophil cytoplasmic antibody (ANCA)-associated vasculitis treated concomitantly with Rituximab or Cyclophosphamide/Azathioprine (Investigador Principal Maria C. Cid).

- TESIS DOCTORALS:

1. **Nekane Terrades Garcia** (Universitat de Barcelona; 12 de març de 2018): Interleukin-6 (IL-6)/IL-6 receptor and persistence of inflammation in giant cell arteritis. Effects of IL-6 receptor blockade with tocilizumab. (Qualificació: Excel·lent "Cum Laude" per unanimitat i amb menció especial "Doctor Europeus"; Directora: Maria C. Cid)
2. **Ignasi Rodríguez-Pintó** (Universitat de Barcelona; 20 de juny de 2018): Catastrophic antiphospholipid syndrome. Diagnosis and treatment (Qualificació: Excel·lent "Cum Laude" per unanimitat i amb menció especial "Doctor Internacional"; Directors: Yehuda Shoefeld i Gerard Espinosa).
3. **Rosana Quintana** (Universitat de Barcelona; 20 de juliol de 2018): Estudio de prevalencia de manifestaciones músculo-esqueléticas y enfermedades autoinmunes sistémicas y reumáticas en una comunidad originaria (*qom*) de la ciudad de Rosario, Santa Fe, Argentina. Estudio multimétodo (cuantitativo-cualitativo): epidemiológico, antropológico y genético (Qualificació: Excel·lent "Cum Laude" per unanimitat i amb menció especial «Doctor Internacional»; Directors: Ricard Cervera i Ingris Peláez-Ballestas).
4. **Enma Marianela Morales** (Universitat de Barcelona; 24 de juliol de 2018): Dolor crónico generalizado y fibromialgia : estudio de pruebas objetivas, comorbilidad, complejidad y gasto sanitario (Qualificació: Excel·lent "Cum Laude" Directors: Manel Ramos-Casals i Antoni Sisó).

- TREBALLS FI DE MÀSTER:

1. **Gema Lledó** (Universitat de Barcelona; 22 de juny de 2018): Correlación clínica-histológica en pacientes con nefropatía lúpica en situación de respuesta clínica. Valor añadido de la biopsia renal de control (Qualificació: Excel·lent; Director: Gerard Espinosa).
2. **Luca Moroni** (Universitat de Barcelona; 22 de juny de 2018): Economic impact analysis of the use of anti-DFS70 antibody test in patients with undifferentiated systemic autoimmune disease symptoms in a hospital setting (Qualificació: Notable; Director: Gerard Espinosa i Ricard Cervera).
3. **María Fernanda Alonso** (Universitat de Barcelona; 22 de juny de 2018): Eficacia de la terapia inmunosupresora en enfermedad pulmonar intersticial asociada a enfermedades autoinmunes (Qualificació: Excel·lent; Director: Gerard Espinosa).
4. **Patria Gomes Pereira** (Universitat de Barcelona; 22 de juny de 2018): Complications and clinical value of a repeat biopsy in lupus nephritis (Qualificació: Notable; Directors: Gerard Espinosa i Ricard Cervera).
5. **Jorge Sanchez** (Universitat de Barcelona; 22 de juny de 2018): What we know about direct oral anticoagulant use in Antiphospholipid Syndrome (Qualificació: Excel·lent; Director: Gerard Espinosa).
6. **Roberto Ríos** (Universitat de Barcelona; 22 de juny de 2018): Mepacrina y lupus. Análisis descriptivo de una revisión sistemática de la literatura (Qualificació: Excel·lent; Director: Gerard Espinosa).
7. **Ester Ferreira** (Universitat de Barcelona; 22 de juny de 2018): Myocardial disease in systemic lupus erythematosus: prevalence and clinical correlates of Late Gadolinium Enhancement as a marker of subclinical myocardial disease (Qualificació: Notable; Director: Ricard Cervera).
8. **Martín Yandián** (Universitat de Barcelona; 22 de juny de 2018): Factores ambientales y desarrollo de enfermedades autoinmunes sistémicas, rol de la estacionalidad (Qualificació: Notable; Director: Ricard Cervera).

9. **Esther Niño** (Universitat de Barcelona, 22 de juny de 2018): Efecto del tratamiento sobre la detección de signos radiológicos de vasculitis de gran vaso en la arteritis de células gigantes (Qualificació: Notable; Director: Sergio Prieto).

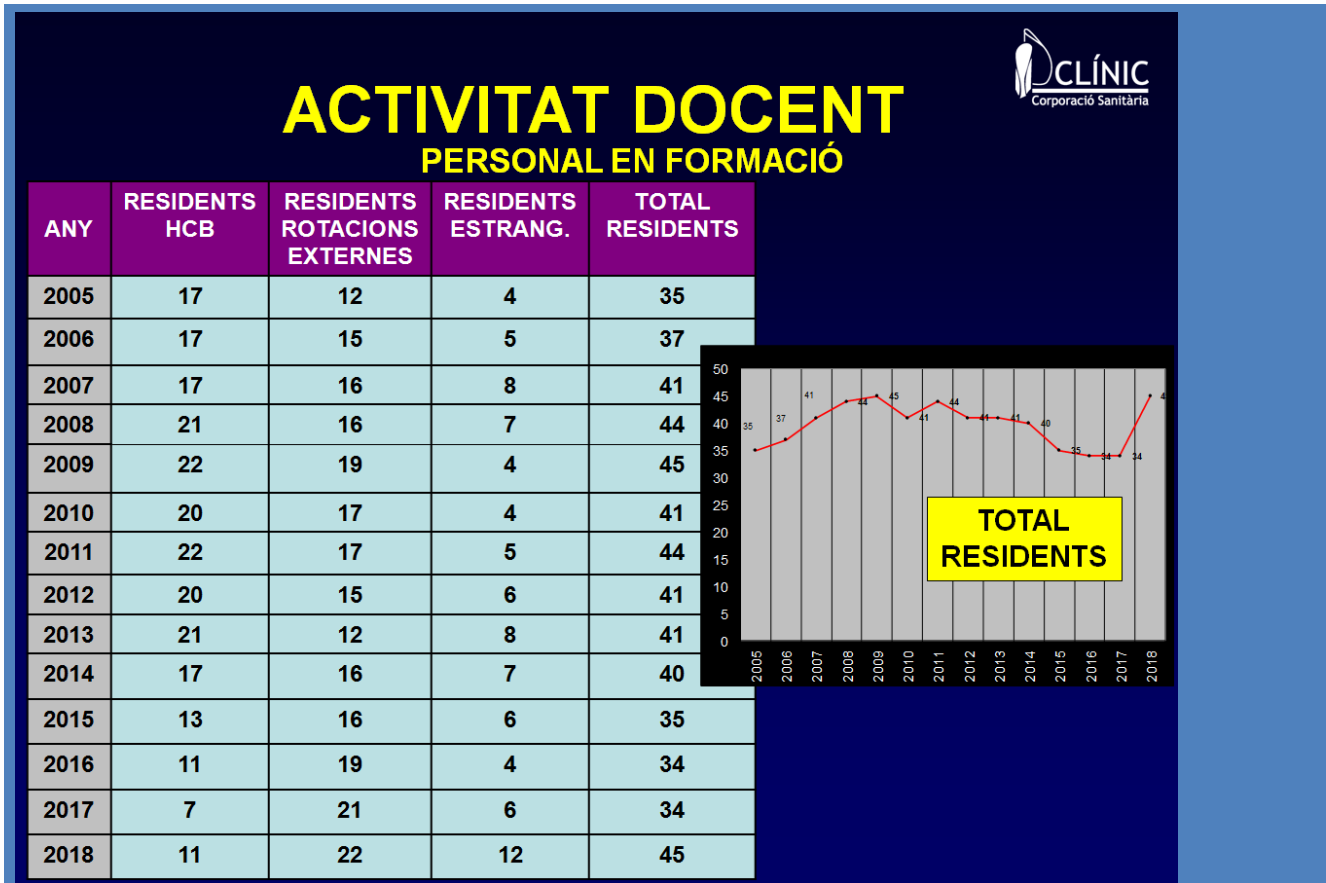
10. **Zósimo Maraví** (Universitat de Barcelona, 22 de juny de 2018): Manifestaciones clínicas y anticuerpos específicos de miositis en 13 pacientes chilenos con dermatomiositis: Un estudio observacional en un centro Universitario (Qualificació: Notable; Director: Sergio Prieto).

11. **Helena Flórez** (Universitat de Barcelona, 22 de juny de 2018): Osteoporosis inducida por el tratamiento con corticoides en pacientes con enfermedades autoinmunes (Qualificació: Notable; Director: José Hernández-Rodríguez).

12. **Natalia Bolaños** (Universitat de Barcelona, 22 de juny de 2018): Descripción de casos, abordaje terapéutico y respuesta al tratamiento de la enfermedad pulmonar intersticial asociada a enfermedades autoinmunes en los pacientes valorados en el comité multidisciplinar de enfermedad pulmonar intersticial en el Hospital Clínic de 2013 a 2015 (Qualificació: Notable; Director: Sergio Prieto).

- TREBALLS FI DE GRAU:

1. **María Salmerón** (Universitat de Barcelona, 13 de juny de 2018): Nephropathy in the catastrophic antiphospholipid syndrome (Qualificació: Excel·lent; Director: Ricard Cervera).

IX. PUBLICACIONES

9.1. LLIBRES EDITATS

Total: 3

1. Cervera R (ed.). Antiphospholipid antibodies and syndrome. MDPI, Basel, Switzerland, 2018.
2. Cervera R, Furie R (ed.). Systemic lupus erythematosus. Best Pract Res Clin Rheumatol 2018; 31 (3).
3. Andreu JL, Daudén E, Puig L, Marsal S, Cervera R, Adán A, García JM, Hinojosa J, Codesido M, Palau J, Gil A, Pascual C, Arraiza A, Casado P, Escobar C, Saldaña R. IMID-Una visión compartida. Universidad Rey Juan Carlos, Madrid, 2018.

9.2. CAPÍTOLS DE LLIBRES

Total: 5

1. Quintana R, Cervera R, Pons-Estel BA. Etiopatogenia y manifestaciones clínicas del lupus eritematoso sistémico. A: Molina JF, Molina J, Gómez-Puerta JA, González LA (eds.). Reumatología – 8ª edición. CIB Fondo Editorial, Medellín, Colombia, 2018; pp: 375-397.
3. Marco-Hernández J, Prieto-González S, Cid MC. Polimialgia reumática, arteritis de células gigantes y arteritis de Takayasu. A: Molina JF, Molina J, Gómez-Puerta JA, González LA (eds.). Reumatología – 8ª edición. CIB Fondo Editorial, Medellín, Colombia, 2018; pp:
4. Hernández-Rodríguez J, Mascaró JM, Espinosa G. Principales enfermedades autoinflamatorias monogénicas y enfermedad de Behçet. A: Molina JF, Molina J, Gómez-Puerta JA, González LA (eds.). Reumatología – 8ª edición. CIB Fondo Editorial, Medellín, Colombia, 2018; pp:
5. Gómez-Puerta JA, Espinosa G, Cervera R. Management of nonrenal and non-central nervous system lupus. A: Hochberg MC, Smolen JS, Gravallese EM, Weinblatt ME, Silman AJ, Weisman MH (eds). Rheumatology (7th Edition). Elsevier, Philadelphia, PA, 2018; pp: 1172-1179.

ACTIVITAT DOCENT

ACTIVITAT EDITORIAL

ANY	LLIBRES EDITATS	CAPÍTOLS LLIBRES	EDITORIALS/ REVISIONS
2005	3	22	25
2006	3	7	36
2007	3	7	23
2008	6	23	36
2009	5	19	29
2010	2	40	22
2011	3	15	22
2012	5	31	34
2013	4	28	19
2014	3	49	25
2015	5	11	18
2016	2	24	14
2017	3	30	23
2018	3	5	15

9.3. ARTICLES ORIGINALS

Total:32 / Factor d'impacte: 147,2

1. Isenberg D, Sturgess J, Allen E, Aranow C, Askanase A, Sang-Cheol B, Bernatsky S, Bruce I, Buyon J, Cervera R, Clarke A, Dooley MA, Fortin P, Ginzler E, Gladman D, Hanly J, Inanc M, Jacobsen S, Kamen D, Khamashta M, Lim S, Manzi S, Nived O, Peschken C, Petri M, Kalunian K, Rahman A, Ramsey-Goldman R, Romero-Diaz J, Ruiz-Irastorza G, Sanchez-Guerrero J, Steinsson K, Sturfelt G, Urowitz M, van Vollenhoven R, Wallace DJ, Zoma A, Merrill J, Gordon C. Study of flare assessment in systemic lupus erythematosus based on paper patient. Arthritis Care Res 2018; 70: 98-103. **(F.I.:4,149)**

2. Watad A, Quaresma M, Bragazzi NL, Cervera R, Cohen Tervaert JW, Amital H, Shoenfeld Y. The autoimmune/inflammatory syndrome induced by adjuvants (ASIA)/Shoenfeld's syndrome: descriptive analysis of 300 patients from the international ASIA syndrome registry. Clin Rheumatol 2018; 37: 483-493. **(F.I.:2,141)**

3. Herrera C, Marcos M, Carbonell C, Mirón-Canelo JA, Espinosa G, Cervera R, Chamorro AJ. Association between allelic variants of the human glucocorticoid receptor gene and autoimmune diseases: A systematic review and meta-analysis. Autoimmun Rev 2018; 17: 449-456. **(F.I.:8,745)**

4. Gómez-Puerta JA, Ortiz-Reyes B, Urrego T, Vanegas-García AL, Muñoz CH, González LA, Cervera R, Vásquez G. Urinary neutrophil gelatinase-associated lipocalin and monocyte chemoattractant protein 1 as biomarkers for lupus nephritis in Colombian SLE patients. Lupus 2018; 27: 637-646. **(F.I.:2,969)**
5. Costedoat-Chalumeau N, Houssiau F, Izmirly P, LeGuern V, Navarra S, Jolly M, Ruiz-Irastorza G, Baron G, Hachulla E, Agmon-Levin N, Shoenfeld Y, Dall'Ara F, Buyon J, Deligny C, Cervera R, Kazaro E, Bezanahary H, Leroux G, Morel N, Viallard JF, Pineau C, Galicier L, Van Vollenhoven R, Tincani A, Nguyen H, Gondran G, Zahr N, Pouchot J, Piette JC, Petri M, Isenberg D. A prospective international study on adherence to treatment in 305 patients with flaring SLE: Assessment by drug levels and self-administered questionnaires. Clin Pharmacol Therap 2018; 103: 1074-1082. **(F.I.:6,544)**
6. Mendoza-Pinto C, Rojas-Villarraga A, Molano-González N, Jiménez-Herrera EA, León-Vázquez ML, Montiel-Jarquín A, García-Carrasco M, Cervera R. Bone mineral density and vertebral fractures in patients with systemic lupus erythematosus: A systematic review and meta-regression. PLoS One 2018; 13: e0196113. **(F.I.: 2,766)**
7. Rodríguez-Pintó I, Espinosa G, Erkan D, Shoenfeld Y, Cervera R, for the CAPS Registry Project Group. The effect of triple therapy on the mortality of catastrophic antiphospholipid syndrome. Rheumatol (Oxford) 2018; 57: 1264-1270. **(F.I.:5,245)**
8. Plasín-Rodríguez MA, Rodríguez-Pintó I, Patricio P, Monteagudo J, Cervera R, Reverter JC, Espinosa G, Tàssies D. The H1 haplotype of the endothelial protein C receptor protects against arterial thrombosis in patients with antiphospholipid syndrome. Thromb Res 2018; 169: 128-134. **(F.I.:2,779)**
9. Quintana R, Goñi M, Mathern N, Jorfén M, Conti S, Nieto S, Sanabria A, Prigiore C, Silvestre AMR, García V, Pons-Estel G, Cervera R, García C, Peláez-Ballestas I, Alarcón GS, Pons-Estel BA. Rheumatoid arthritis in the indigenous qom population of Rosario, Argentina: aggressive and disabling disease with inadequate adherence to treatment in a community-based cohort study. Clin Rheumatol 2018; 37: 2323-2330. **(F.I.: 2,141)**
10. Limper M, Scirè CA, Talarico R, Amoura Z, Avcin T, Basile M, Burmester G, Carli L, Cervera R, Costedoat-Chalumeau N, Doria A, Dörner T, Fonseca JE, Galetti I, Hachulla E, Launay D, Lourenco F, Macieira C, Meroni PL, Montecucco CM, Moraes-Fontes MF, Mouthon L, Nalli C, Ramoni V, Tektonidou M, van Laar J, Bombardieri S, Schneider M, Smith V, Vieira A, Cutolo M, Mosca M, Tincani A. Antiphospholipid syndrome: state of the art on clinical practice guidelines. RMD Open 2018; 4: e000785. **(F.I.:2,169)**
11. Tamirou F, Arnaud L, Talarico R, Scirè CA, Alexander T, Amoura Z, Avcin T, Bortoluzzi A, Cervera R, Conti F, Cornet A, Devilliers H, Doria A, Frassi M, Fredi M, Govoni M, Houssiau F, Lladò A, Macieira C, Martin T, Massaro L, Moraes-Fontes MF, Pamfil C, Paolino S, Tani C, Tas SW, Tektonidou M, Tincani A, Van Vollenhoven RF, Bombardieri S, Burmester G, Fonseca JE, Galetti I, Hachulla E, Mueller-Ladner U, Schneider M, Smith V, Cutolo M, Mosca M, Costedoat-Chalumeau N. Systemic Lupus Erythematosus: state of the art on clinical practice guidelines. RMD Open 2018; 4: e000793. **(F.I.: 2,169)**
12. González-Serna D, Carmona EG, Ortego-Centeno N, Simeón CP, Solans R, Hernández-Rodríguez J, Tolosa C, Castañeda S, Narváez J, Martínez-Valle F; European GCA Consortium (including Prieto-González S); European Scleroderma Group, Witte T, Neumann T, Holle J, Beretta L, Boiardi L, Emmi G, Cimmino MA, Vaglio A, Herrick AL, Denton CP, Salvarani C, Cid MC, Morgan AW, Fonseca C, González-Gay MA, Martín J, Márquez A. A TNFSF13B functional variant is not involved in systemic sclerosis and giant cell arteritis susceptibility. PLoS One 2018; 13: e0209343 **(F.I.: 2,766)**

13. Brito-Zerón P, Kostov B, Moral-Moral P, Martínez-Zapico A, Díaz-Pedroche C, Fraile G, Pérez-Guerrero P, Fonseca E, Robles A, Vaquero-Herrero MP, Calvo MA, Forner MJ, Morcillo C, Larrañaga J, Rodríguez-Carballeira M, Ruiz-Muñoz M, Hurtado-García R, Prieto-González S, Aguilar AA, Caminal-Montero L, Hernández-Jiménez P, Fernández-Viagas CR, Castro P, Massó VM, Flores-Chavez A, Ramos-Casals M; REGHEM-GEAS-SEMI Study Group. Prognostic Factors of Death in 151 Adults With Hemophagocytic Syndrome: Etiopathogenically Driven Analysis. Mayo Clin Proc Innov Qual Outcomes 2018; 2: 267-276 **(F.I.:7,199)**

14. Espígol-Frigolé G, Planas-Rigol E, Lozano E, Corbera-Bellalta M, Terrades-García N, Prieto-González S, García-Martínez A, Hernández-Rodríguez J, Grau JM, Cid MC. Expression and Function of IL12/23 Related Cytokine Subunits (p35, p40, and p19) in Giant-Cell Arteritis Lesions: Contribution of p40 to Th1- and Th17-Mediated Inflammatory Pathways. Front Immunol 2018; 9:809 **(F.I.: 5,511)**

15. Ortiz-Fernández L, David Carmona F, López-Mejías R, González-Escribano MF, Lyons PA, Morgan AW, Sawalha AH, Smith KGC, González-Gay MA, Martín J; Spanish GCA Study Group (including Cid MC, Hernández-Rodríguez J, Prieto-González S), UK GCA Consortium, Turkish Takayasu Study Group, Vasculitis Clinical Research Consortium, IgAV Study Group, AAV Study group. Cross-phenotype analysis of Immunochip data identifies KDM4C as a relevant locus for the development of systemic vasculitis. Ann Rheum Dis 2018; 77: 589-595 **(F.I.:12,350)**

16. Slart RHJA, Glaudemans AWJM, Chareonthaitawee P, Treglia G, Besson FL, Bley TA, Blockmans D, Boellaard R, Bucerius J, Carril JM, Chen W, Cid MC, Dagupta B, Dorbala S, Gheysens O, Hyafil F, Jain S, Klink T, van der Laken CJ, Lomeña F, Massollo M, Prieto-González S, Luqmani R, Roivainen A, Salvarani C, Saraste A, Schirmer M, Verberne HJ, Versari A, Voskuyl AE, Walter MA, Camellino D, Brouwer E, Cimmino MA, Abidov A, Agostini D, Beanlands RS, Delgado-Bolton RC, Einstein AJ, Gimelli A, Miller EJ, Sciagra R, Signore A, Slart RHJA, Bucerius J, Hyafil F, Verberne HJ, Agostini D, Gimelli A, Sciagra R, Glaudemans AWJM, Treglia G, Gheysens O, Versari A, Signore A, Chareonthaitawee P, Chen W, Dorbala S, Glaudemans AWJM, Treglia G, Besson FL, Bley TA, Blockmans D, Boellaard R, Carril JM, Cid MC, Dagupta B, Gheysens O, Hyafil F, Jain S, Klink T, van der Laken CJ, Lomeña F, Massollo M, Prieto-González S, Luqmani R, Roivainen A, Salvarani C, Saraste A, Schirmer M, Versari A, Voskuyl AE, Walter MA, Camellino D, Brouwer E, Cimmino MA, Chareonthaitawee P, Dorbala S, Abidov A, Beanlands RS, Einstein AJ, Miller EJ, Delgado-Bolton RC. FDG-PET/CT(A) imaging in large vessel vasculitis and polymyalgia rheumatica: Joint procedural recommendation of the EANM, SNMMI, and the PET Interest Group (PIG), and endorsed by the ASNC. Eur J Nucl Med Mol Imaging 2018; 45: 1250-69. **(F.I.:7,704)**

17. Fernández-Codina A, Pinilla B, Pinal-Fernández I, López C, Fraile-Rodríguez G, Fonseca-Aizpuru E, Carballo I, Brito-Zerón P, Feijóo-Massó C, López-Dupla M, Cid MC, Martínez-Valle F; Spanish Registry of IgG4 Related Disease (REERIGG4) investigators; Autoimmune Diseases Group (GEAS); Spanish Internal Medicine Society (SEMI). Treatment and outcomes in patients with IgG4-related disease using the IgG4 responder index. Joint Bone Spine 2018; 85:721-726. **(F.I.:3,304)**

18. Alijotas-Reig J, Esteve-Valverde E, Ferrer-Oliveras R, Llorba E, Ruffatti A, Tincani A, Lefkou A, Bertero MT, Espinosa G, de Carolis S, Rovere-Querini P, Lundelin K, Picardo E, Mekinian A, for the EUROAPS Study Group. Comparative study between obstetric antiphospholipid syndrome and obstetric morbidity related with antiphospholipid antibodies. Med Clin (Barc) 2018; 151: 215-222. **(F.I.: 1,168)**

19. Rubio-Rivas M, Corbella X, Pestaña-Fernández M, Tolosa-Vilella C, Guillen-Del Castillo A, Colunga-Argüelles D, Trapiella-Martínez L, Iniesta-Arandia N, Castillo-Palma MJ, Sáez-Comet L, Egurbide-Arberas MV, Ortego-Centeno N, Freire M, Vargas-Hitos JA, Ríos-Blanco JJ, Todolí-Parra JA, Rodríguez-Carballeira M, Marín-Ballvé A, Segovia-Alonso P, Pla-Salas X, Madroñero-Vuelta AB, Ruiz-Muñoz M, Fonllosa-Pla V, Simeón-Aznar CP; RESCLE investigators, Autoimmune Diseases Study Group (GEAS), Callejas Moraga E, Calvo E, Carbonell C, Castillo MJ, Chamorro AJ, Colunga D, Corbella X, Egurbide MV, Espinosa G, Fonllosa V, Freire M, García Hernández FJ, González León R, Guillén Del Castillo A, Iniesta N, Lorenzo R, Madroñero AB, Marí B, Marín A, Ortego-Centeno N, Pérez Conesa M, Pestaña M, Pla X, Ríos Blanco JJ, Rodríguez Carballeira M, Rubio Rivas M, Ruiz Muñoz M, Sáez Comet L, Segovia P, Simeón CP, Soto A, Tarí E, Todolí

JA, Tolosa C, Trapiella L, Vargas Hitos JA, Verdejo G. First clinical symptom as a prognostic factor in systemic sclerosis: results of a retrospective nationwide cohort study. Clin Rheumatol 2018; 37: 999-1009. **(F.I.:2,141)**

20. Sanchez-Cano D, Ortego-Centeno N, Callejas JL, Fonollosa Plá V, Rios-Fernandez R, Tolosa-Vilella C, Espinosa-Garriga G, et al. Interstitial lung disease in systemic sclerosis: data from the Spanish scleroderma study group. Rheumatol Int 2018; 38: 363-374. **(F.I.:1,952)**

21. Márquez A, Kerick M, Zhernakova A, Gutierrez-Achury J, Chen WM, Onengut-Gumuscu S, González-Álvaro I, Rodríguez-Rodríguez L, Rios-Fernández R, González-Gay MA; Coeliac Disease ImmunoChip Consortium; Rheumatoid Arthritis Consortium International for ImmunoChip (RACI); International Scleroderma Group (Espinosa G); Type 1 Diabetes Genetics Consortium, Mayes MD, Raychaudhuri S, Rich SS, Wijmenga C, Martín J. Meta-analysis of ImmunoChip data of four autoimmune diseases reveals novel single-disease and cross-phenotype associations. Genome Med 2018;10: 97. **(F.I.:8,898)**

22. González-Echavarrí C, Capdevila O, Espinosa G, Suárez S, Marín-Ballvé A, González-León R, Rodríguez-Carballeira M, Fonseca-Aizpuru E, Pinilla B, Pallarés L, Ruiz-Irastorza G; RELES, Autoimmune Diseases Study Group GEAS. Infections in newly diagnosed Spanish patients with systemic lupus erythematosus: data from the RELES cohort. Lupus 2018; 27: 2253-2261. **(F.I.: 2,969)**

23. Rodríguez-Carballeira M, Solans R, Larrañaga JR, García-Hernández FJ, Rios-Fernández R, Nieto J, Solanich X, Martínez-Valle F, Fonseca E, Muñoz FJ, Fraile G, de Escalante B, Boldova R, Hurtado R, Espinosa G; REGEB investigators, Autoimmune Diseases Study Group (GEAS). Venous thrombosis and relapses in patients with Behçet's disease. Descriptive analysis from Spanish network of Behçet's disease (REGEB cohort). Clin Exp Rheumatol 2018; 36(6 Suppl 115): 40-44. **(F.I.:3,201)**

24. Mesquida M, Molins B, Llorenç V, Hernández MV, Espinosa G, Sainz de la Maza M, Adán A. Twenty-four month follow-up of tocilizumab therapy for refractory uveitis-related macular edema. Retina 2018; 38: 1361-1370. **(F.I.:4,013)**

25. Flores-Chávez A, Kostov B, Solans R, Fraile G, Maure B, Feijoo-Massó C, Rascón FJ, Pérez-Alvarez R, Zamora-Pasadas M, García-Pérez A, Lopez-Dupla M, Duarte-Millán MÁ, Ripoll M, Fonseca-Aizpuru E, Guisado-Vasco P, Pinilla B, de-la-Red G, Chamorro AJ, Morcillo C, Fanlo P, Soto-Cárdenas MJ, Retamozo S, Ramos-Casals M, Brito-Zerón P; GEAS-SS SEMI Registry. Severe, life-threatening phenotype of primary Sjögren's syndrome: clinical characterisation and outcomes in 1580 patients (GEAS-SS Registry). Clin Exp Rheumatol 2018; 36 (Suppl 112):121-129. **(F.I.:3,201)**

26. Brito-Zerón P, Acar-Denizli N, Ng WF, Zeher M, Rasmussen A, Mandl T, Seror R, Li X, Baldini C, Gottenberg JE, Danda D, Quartuccio L, Priori R, Hernandez-Molina G, Armagan B, Kruize AA, Kwok SK, Kvarnström M, Praprotnik S, Sène D, Bartoloni E, Solans R, Rischmueller M, Suzuki Y, Isenberg DA, Valim V, Wiland P, Nordmark G, Fraile G, Bootsma H, Nakamura T, Giacomelli R, Devauchelle-Pensec V, Knopf A, Bombardieri M, Trevisani VF, Hammenfors D, Pasoto SG, Retamozo S, Gheita TA, Atzeni F, Morel J, Vollenweider C, Horvath IF, Sivils KL, Olsson P, De Vita S, Sánchez-Guerrero J, Kilic L, Wahren-Herlenius M, Mariette X, Ramos-Casals M; Sjögren Big Data Consortium. How immunological profile drives clinical phenotype of primary Sjögren's syndrome at diagnosis: analysis of 10,500 patients (Sjögren Big Data Project). Clin Exp Rheumatol 2018; 36 (Suppl 112):102-112. **(F.I.:3,201)**

27. Bonacci M, Lens S, Mariño Z, Londoño MC, Rodríguez-Tajes S, Sánchez-Tapias JM, Ramos-Casals M, Hernández-Rodríguez J, Forns X. Long-Term Outcomes of Patients With HCV-Associated Cryoglobulinemic Vasculitis After Virologic Cure. Gastroenterology 2018;155: 311-315.e6. **(F.I.:20,773)**

28. Little J, Parker B, Lunt M, Hanly JG, Urowitz MB, Clarke AE, Romero-Diaz J, Gordon C, Bae SC, Bernatsky S, Wallace DJ, Merrill JT, Buyon J, Isenberg DA, Rahman A, Ginzler EM, Petri M, Dooley MA, Fortin P, Gladman DD, Steinsson K, Ramsey-Goldman R, Khamashta MA, Aranow C, Mackay M, Alarcón GS, Manzi

S, Nived O, Jönsen A, Zoma AA, van Vollenhoven RF, Ramos-Casals M, Ruiz-Irastorza G, Sam Lim S, Kalunian KC, Inanc M, Kamen DL, Peschken CA, Jacobsen S, Askanase A, Sanchez-Guerrero J, Bruce IN. Glucocorticoid use and factors associated with variability in this use in the Systemic Lupus International Collaborating Clinics Inception Cohort. Rheumatology (Oxford) 2018; 57: 677-687. **(F.I.:5,245)**

29. Hanly JG, Li Q, Su L, Urowitz MB, Gordon C, Bae SC, Romero-Diaz J, Sanchez-Guerrero J, Bernatsky S, Clarke AE, Wallace DJ, Isenberg DA, Rahman A, Merrill JT, Fortin P, Gladman DD, Bruce IN, Petri M, Ginzler EM, Dooley MA, Steinsson K, Ramsey-Goldman R, Zoma AA, Manzi S, Nived O, Jonsen A, Khamashta MA, Alarcón GS, Chatham W, van Vollenhoven RF, Aranow C, Mackay M, Ruiz-Irastorza G, Ramos-Casals M, Lim SS, Inanc M, Kalunian KC, Jacobsen S, Peschken CA, Kamen DL, Askanase A, Theriault C, Farewell V. Cerebrovascular Events in Systemic Lupus Erythematosus: Results From an International Inception Cohort Study. Arthritis Care Res (Hoboken) 2018; 70: 1478-1487. **(F.I.:4,149)**

30. Brito-Zerón P, Acar-Denizli N, Sisó-Almirall A, Bosch X, Hernández F, Vilanova S, Villalta M, Kostov B, Paradela M, Sanchez M, Ramírez J, Muxí A, Berruezo A, Galceran-Chaves C, Xaubet A, Agustí C, Sellarés J, Ramos-Casals M. The Burden of Comorbidity and Complexity in Sarcoidosis: Impact of Associated Chronic Diseases. Lung 2018; 196: 239-248. **(F.I.:2,101)**

31. Barber MRW, Hanly JG, Su L, Urowitz MB, St Pierre Y, Romero-Diaz J, Gordon C, Bae SC, Bernatsky S, Wallace DJ, Isenberg DA, Rahman A, Ginzler EM, Petri M, Bruce IN, Fortin PR, Gladman DD, Sanchez-Guerrero J, Ramsey-Goldman R, Khamashta MA, Aranow C, Mackay M, Alarcón GS, Manzi S, Nived O, Jönsen A, Zoma AA, van Vollenhoven RF, Ramos-Casals M, Ruiz-Irastorza G, Lim SS, Kalunian KC, Inanc M, Kamen DL, Peschken CA, Jacobsen S, Askanase A, Theriault C, Farewell V, Clarke AE. Economic Evaluation of Lupus Nephritis in the Systemic Lupus International Collaborating Clinics Inception Cohort Using a Multistate Model Approach. Arthritis Care Res (Hoboken) 2018; 70: 1294-1302. **(F.I.:4,149)**

32. Legault K, Schunemann H, Hillis C, Yeung C, Akl E, Carrier M, Cervera R, Crowther M, Dentali F, Erkan D, Espinosa G, Khamashta M, Meerpohl J, Moffat K, O'Brien S, Pengo V, Rand J, Rodriguez Pinto I, Thom L, Iorio A. McMaster RARE-Bestpractices clinical practice guideline on diagnosis and management of the catastrophic antiphospholipid syndrome. J Thromb Haemostas 2018; 16:1656-1664. **(F.I.:4,899)**

9.4. NOTES CLÍNIQUES

Total:1 / Factor d'impacte: 1,974

1. Combalia A, Losno RA, Prieto-González S, Mascaró JM. Rituximab in Refractory Chronic Spontaneous Urticaria: An Encouraging Therapeutic Approach. Skin Pharmacol Physiol 2018; 31: 184-187 **(F.I.: 1,974)**

9.5. CARTES AL DIRECTOR

Total:2 / Factor d'impacte: 5,11

1. López-Mato P, Zamora-Martínez C, Carbajal S, Estevez M, Rodríguez-Pinto I, Cervera R, Prieto-González S, Espinosa G. All that glitters is not lupus. Lupus 2018; 27: 955-962 **(F.I.:2,969)**

2. Rubio-Rivas M, Corbella X, Pestaña-Fernández M, Tolosa-Vilella C, Castillo AG, Colunga-Argüelles D, Trapiella-Martínez L, Iniesta-Arandia N, Castillo-Palma MJ, Sáez-Comet L, Egurbide-Arberas MV, Ortego-Centeno N, Freire M, Vargas-Hitos JA, Ríos-Blanco JJ, Todolí-Parra JA, Rodríguez-Carballeira M, Marín-Ballvé A, Segovia-Alonso P, Pla-Salas X, Madroñero-Vuelta AB, Ruiz-Muñoz M, Fonollosa-Pla V, Simeón-Aznar CP; RESCLE investigators; Autoimmune Diseases Study Group (GEAS). Correction to: First clinical symptom as a prognostic factor in systemic sclerosis: results of a retrospective nationwide cohort study. Clin Rheumatol 2018; 37: 2303-2304. **(F.I.:2,141)**

9.6. EDITORIALS

9.7. REVISIONS I ARTICLES ESPECIALS

Total: 15 / Factor d'impacte: 89,598

1. Cervera R, Rodríguez-Pintó I, Espinosa G. The diagnosis and clinical management of the catastrophic antiphospholipid syndrome: A comprehensive review. J Autoimmun 2018; 92: 1-11. **(F.I.:7,607)**

2. Barturen G, Beretta L, Cervera R, Van Vollenhoven R, Alarcón-Riquelme ME. Moving towards a molecular taxonomy of autoimmune rheumatic diseases. Nat Rev Rheumatol 2018; 14: 75-93. **(F.I.:15,661)**

3. Escárcega RO, Lipinski MJ, García-Carrasco M, Mendoza-Pinto C, Gálvez-Romero JL, Cervera R. Inflammation and atherosclerosis: Cardiovascular evaluation in patients with autoimmune diseases. Autoimmun Rev 2018; 17: 703-708. **(F.I.: 8,745)**

4. Mendoza-Pinto C, García-Carrasco M, Cervera R. Role of infectious diseases in the antiphospholipid syndrome (including its catastrophic variant). Curr Rheumatol Rep 2018; 20: 62. **(F.I.:3,079)**
5. García-Carrasco M, Jiménez-Herrera EA, Gálvez-Romero JL, Mendoza-Pinto C, Méndez-Martínez S, Etchegaray-Morales I, Munguía-Realpozo P, Vázquez de Lara-Cisneros L, Santa Cruz FJ, Cervera R. The antithrombotic effects of vitamin D and their possible relationship with antiphospholipid syndrome. Lupus 2018; 27: 2181-2189. **(F.I.:2,969)**
6. Sarbu N, Sarbu MI, Bargalló N, Cervera R. Future perspectives in the diagnosis of neuropsychiatric lupus by advanced magnetic resonance imaging techniques. Curr Rheumatol Rev 2018; 14: 213-218.
7. Belizna C, Pregnotato F, Abad S, Alijotas-Reig J, Amital H, Amoura Z, Andreoli L, Andres E, Aouba A, Apras Bilgen S, Arnaud L, Bienvenu B, Bitsadze V, Blanco P, Blank M, Borghi MO, Caligaro A, Candrea E, Canti V, Chiche L, Chretien JM, Cohen Tervaert JW, Damian L, Delross T, Dernis E, Devreese K, Djokovic A, Esteve-Valverde E, Favaro M, Fassot C, Ferrer-Oliveras R, Godon A, Hamidou M, Hasan M, Henrion D, Imbert B, Jeandel PY, Jeannin P, Jeco P, Jourde-Chiche N, Khizroeva J, Lambotte O, Landron C, Latino JO, Lazaro E, de Leeuw K, Le Gallou T, Kiliç L, Limper M, Loufrani L, Lubin R, Magy-Bertrand N, Mahe G, Makatsariya A, Martin T, Muchardt C, Nagy G, Omarjee L, Van Paasen P, Pernod G, Perrinet F, Pires Rosa G, Pistorius MA, Ruffatti A, Said F, Saulnier P, Sene D, Sentilhes L, Shovman O, Sibilia J, Sinescu C, Stanisavljevic N, Stojanovich L, Tam LS, Tincani A, Tollis F, Udry S, Ungeheuer MN, Versini M, Cervera R, Meroni PL. HIBISCUS: Hydroxychloroquine for the secondary prevention of thrombotic and obstetrical events in primary antiphospholipid syndrome. Autoimmun Rev 2018;17:1153-1168. **(F.I.:8,745)**
8. Cervera R, Espinosa G. Antiphospholipid syndrome. Med Intern 2018; 25 : 303-308.
9. Samson M, Espígol-Frigolé G, Terrades-García N, Prieto-González S, Corbera-Bellalta M, Albarovira R, Hernández-Rodríguez J, Audia S, Bonnotte B, Cid MC. Biological treatments in giant cell arteritis & Takayasu arteritis. Eur J Int Med 2018; 50: 12-19 **(F.I.: 3,282)**
10. Terrades-Garcia N, Cid MC. Pathogenesis of giant-cell arteritis: how targeted therapies are influencing our understanding of the mechanisms involved. Rheumatology (Oxford) 2018; 57(suppl-2): ii51-ii62. **(F.I.: 5,245)**
11. Pereira C, Santamaría A, Langdon C, López-Chacón M, Hernández-Rodríguez J, Alobid I. Nasoseptal Perforation: from Etiology to Treatment. Curr Allergy Asthma Rep 2018;18:5. **(F.I.:3,449)**
12. Hernández-Rodríguez J, Ruiz-Ortiz E, Yagüe J. Monogenic autoinflammatory diseases: General concepts and presentation in adult patients. Med Clin (Barc) 2018; 150: 67-74. **(F.I.:1,168)**
13. Brito-Zerón P, Retamozo S, Ramos-Casals M. Phenotyping Sjögren's syndrome: towards a personalised management of the disease. Clin Exp Rheumatol 2018; 36 (Suppl 112):198-209. **(F.I.:3,201)**
14. Roccatello D, Saadoun D, Ramos-Casals M, Tzioufas AG, Ferenza FC, Cacoub P, Zignego AL, Ferri C. Cryoglobulinaemia. Nat Rev Dis Primers 2018; 4:11. **(F.I.:16,071)**
15. Retamozo S, Flores-Chavez A, Consuegra-Fernández M, Lozano F, Ramos-Casals M, Brito-Zerón P. Cytokines as therapeutic targets in primary Sjögren syndrome. Pharmacol Ther 2018; 184: 81-97. **(F.I.:10,376)**

X. CONGRESSOS I REUNIONS

10.1. ORGANITZACIÓ DE CONGRESSOS

10.2. PONÈNCIES INVITADES

Total: 81

1. **Dr. R. Cervera:** Neuro-lupus: Recommendations EULAR pour le diagnostic et traitement. 5èmes Journées Scientifiques de l'Amicale des Internistes de Marrakech. Système Nerveux et Maladies Systémiques. Marrakech, Morocco, 3 February 2018.
2. **Dr. R. Cervera:** Les manifestations neurologiques du syndrome des antiphospholipides. 5èmes Journées Scientifiques de l'Amicale des Internistes de Marrakech. Système Nerveux et Maladies Systémiques. Marrakech, Morocco, 3 February 2018.
3. **Dr. R. Cervera:** Update: Afectación cardíaca en el síndrome antifosfolipídico. Sesión: Síndrome antifosfolipídico. XX Ten Topics Josep Font in Autoimmune Diseases and Rheumatology-2018. Barcelona, 9-10 de febrero de 2018.
4. **Dr. R. Cervera:** "Systemic" antiphospholipid syndrome: Lessons form the "Europhospholipid project". Symposium: Mosaic of Autoimmunity. Tel-Aviv, Israel, 14 February 2018..
5. **Dr. R. Cervera:** Vivir con lupus. Fundación Ciencias de la Salud. Real Academia Nacional de Medicina. Madrid, 21 de febrero de 2018.
6. **Dr. R. Cervera:** What's new in the management of the antiphospholipid syndrome. VIIème Journées Françaises du Lupus Systémique / Lupus Academy Roadshow. Paris, 22 February 2018.
7. **Dr. R. Cervera:** Club Alumni. Diada del Fellow. Hospital Clínic, Barcelona, 23 de febrer de 2018.
8. **Dr. R. Cervera:** Catastrophic antiphospholipid syndrome: An update. 11th European Lupus Meeting. Düsseldorf, Germany, 21-24 March 2018.
9. **Dr. R. Cervera:** Fishbowl and open chair: Improving trial design. Catastrophic antiphospholipid syndrome: An update. 11th European Lupus Meeting. Düsseldorf, Germany, 21-24 March 2018.

10. **Dr. R. Cervera:** Nuevas perspectivas en el tratamiento del lupus eritematoso sistémico. Sessions Acadèmiques del Servei de Reumatologia de l'Hospital Clínic de Barcelona. Barcelona, 4 d'abril de 2018.
11. **Dr. R. Cervera:** Actualizaciones en nefropatía lúpica. Maestría en Enfermedades Autoinmunes. Asunción, Paraguay, 13 de abril de 2018.
12. **Dr. R. Cervera:** Opening address. Lupus Academy Roadshow Meeting. Asunción, Paraguay, 14 de abril de 2018.
13. **Dr. R. Cervera:** SLE epidemiology: Lessons from the Euro-lupus study. Lupus Academy Roadshow Meeting. Asunción, Paraguay, 14 de abril de 2018.
1. **Dr. R. Cervera:** Catastrophic APS. Lupus Academy Roadshow Meeting. Asunción, Paraguay, 14 de abril de 2018.
14. **Dr. R. Cervera:** Update sobre síndrome antifosfolípido. Curso de Actualización en Patologías del Servicio de Medicina Interna. Hospital Universitari Dexeus. Barcelona, 19 d'abril de 2018.
15. **Dr. R. Cervera:** Newer perspectives in the treatment of APS. 5th South Zone Indian Rheumatology Association Conference 2018. Mysuru, India, 27-29 April 2018.
16. **Dr. R. Cervera:** Catastrophic antiphospholipid syndrome. 5th South Zone Indian Rheumatology Association Conference 2018. Mysuru, India, 27-29 April 2018.
17. **Dr. R. Cervera:** Benvinguda i presentació de la jornada. Dia Mundial del Lupus. Barcelona, 10 de maig de 2018.
18. **Dr. R. Cervera:** Cómo funcionan las Unidades de Enfermedades Autoinmunes y protocolos de atención al paciente autoinmune en el Hospital Clínic de Barcelona. I Jornadas de pacientes de la Asociación de Enfermedades Autoinmunes y Vasculitis de Castilla y León (EAVACyL). Burgos, 12-13 de mayo de 2018).
19. **Dr. R. Cervera:** Avances en investigación en enfermedades autoinmunes. I Jornadas de pacientes de la Asociación de Enfermedades Autoinmunes y Vasculitis de Castilla y León (EAVACyL). Burgos, 12-13 de mayo de 2018).
20. **Dr. R. Cervera:** Infections and antiphospholipid syndrome. 11th International Congress on Autoimmunity. Lisbon, Portugal, 16-20 May 2018.
21. **Dr. R. Cervera:** Barcelona Clínic Autoimmunity – Alumni. 11th International Congress on Autoimmunity. Lisbon, Portugal, 16-20 May 2018.
22. **Dr. R. Cervera:** Memories from the Hospital Clínic de Barcelona. 11th International Congress on Autoimmunity. Lisbon, Portugal, 16-20 May 2018.

23. **Dr. R. Cervera:** Vivir con una enfermedad autoinmune minoritaria y compleja: el ejemplo del lupus.8ª Jornada del Grupo de Enfermedades Minoritarias del Adulto. Hospital Clínic, Barcelona, 1 de juny de 2018.

24. **Dr. R. Cervera:** Diagnóstico y tratamiento del SAF catastrófico.III Curso de Actualización en Enfermedades Autoinmunes. Burgos, 2 de junio de 2018.

25. **Dr. R. Cervera:** Les malalties autoimmunes: El nostre enemic interior.Cloenda del Programa de Formació Continuada de Fedefarma. Barcelona, 7 de juny de 2018.

26. **Dr. R. Cervera:** Todo lo que siempre quisiste saber sobre el tratamiento del lupus y nunca te atreviste a preguntar.XXXV Reunión de la Sociedad Gallega de Reumatología. Ferrol, 9 de junio de 2018.

27. **Dr. R. Cervera:** Meet the Expert: How I diagnose and treat antiphospholipid syndrome.23th Congress of the European Hematology Association. Stockholm, Sweden, 16 June 2018.

28. **Dr. R. Cervera:** Catastrophic antiphospholipid syndrome.Madeira Lupus Clinic 2018. Calheta, Madeira, Portugal, 23 June 2018.

29. **Dr. R. Cervera:** Catastrophic APS. Ten Topics in Rheumatology 2018. London, UK, 6 July 2018.

30. **Dr. R. Cervera:** Diagnóstico y tratamiento del síndrome antifosfolipídico.17 Congreso Internacional de Medicina Interna del Hospital de Clínicas "José de San Martín" de la Universidad de Buenos Aires. Buenos Aires, Argentina, 14-17 de agosto de 2018.

31. **Dr. R. Cervera:** Nefritis lúpica. 17 Congreso Internacional de Medicina Interna del Hospital de Clínicas “José de San Martín” de la Universidad de Buenos Aires. Buenos Aires, Argentina, 14-17 de agosto de 2018.

32. **Dr. R. Cervera:** Tratamiento por objetivos del lupus eritematoso sistémico. 17 Congreso Internacional de Medicina Interna del Hospital de Clínicas “José de San Martín” de la Universidad de Buenos Aires. Buenos Aires, Argentina, 14-17 de agosto de 2018.

33. **Dr. R. Cervera:** Nuevas perspectivas en el tratamiento del lupus eritematoso sistémico. 17 Congreso Internacional de Medicina Interna del Hospital de Clínicas “José de San Martín” de la Universidad de Buenos Aires. Buenos Aires, Argentina, 14-17 de agosto de 2018.

34. **Dr. R. Cervera:** Lupus eritematoso sistémico. II Jornadas de Residentes “Dr. Enrique A. Petrucci”. Buenos Aires, Argentina, 15-17 de agosto de 2018.

35. **Dr. R. Cervera:** Registros em SAF. Mesa Redonda SAF. XXXV Congresso Brasileiro de Reumatologia. Rio de Janeiro, Brazil, 6 September 2018.

36. **Dr. R. Cervera:** Case study workshop: Lupus overlap syndromes. 7th Annual Meeting of the Lupus Academy. Rio de Janeiro, Brazil, 6-8 September 2018.

37. **Dr. R. Cervera:** La experiencia del Servicio de Enfermedades Autoinmunes del Hospital Clínic de Barcelona. Preceptorship en Enfermedades Autoinmunes. Barcelona, 20-21 de septiembre de 2018.

38. **Dr. R. Cervera:** Actualización en nefropatía lúpica. Preceptorship en Enfermedades Autoinmunes. Barcelona, 20-21 de septiembre de 2018.

39. **Dr. R. Cervera:** Síndrome antifosfolipídico: Perspectivas terapéuticas. Preceptorship en Enfermedades Autoinmunes. Barcelona, 20-21 de septiembre de 2018.
40. **Dr. R. Cervera:** Nuevas perspectivas terapéuticas en el lupus eritematoso sistémico. Preceptorship en Enfermedades Autoinmunes. Barcelona, 20-21 de septiembre de 2018.
41. **Dr. R. Cervera:** Pitfalls in the organization of an APS multicenter study. 11th Meeting of the European Forum on Antiphospholipid Antibodies. Maastricht, The Netherlands, 25-26 September 2018.
42. **Dr. R. Cervera:** Tratamiento del LES. Formación sobre Lupus Eritematoso Sistémico en Novartis. Barcelona, 27 de setembre de 2018.
43. **Dr. R. Cervera:** Viure amb lupus: l'enemic interior. Sessions per a Administratives. Institut Clínic de Medicina i Dermatologia (ICMiD). Hospital Clínic. Barcelona, 3 d'octubre de 2018.
44. **Dr. R. Cervera:** Tratamiento antitrombótico y síndrome antifosfolipídico. Simposio: Controversias en el tratamiento antitrombótico. LX Congreso Nacional de la Sociedad Española de Hematología y Hemoterapia – XXXIV Congreso Nacional de la Sociedad Española de Trombosis y Hemostasia. Granada, 11-13 de octubre de 2018.
45. **Dr. R. Cervera:** Lupus y enfermedades autoinmunes: El enemigo interior. HEALTHIO. Barcelona, 16-18 d'octubre de 2018.
46. **Dr. R. Cervera:** El empoderamiento del paciente. HEALTHIO. Barcelona, 16-18 d'octubre de 2018.
47. **Dr. R. Cervera:** Avances en el tratamiento del lupus eritematoso sistémico. I Jornadas de Lupus y Enfermedades Autoinmunes de Cádiz. Cádiz, 3 de noviembre de 2018 .
48. **Dr. R. Cervera:** La política a Gavà 1878-1939: Dr. Bartomeu Fabrès. Trobades amb la Història. Gavà, 9 de novembre de 2018.
49. **Dr. R. Cervera:** Antiphospholipid Syndrome: Update in diagnosis and therapy. The Conference on Hematology and Blood Transfusion. 108 Military Central Hospital. Hanoi, Vietnam, 14 November 2018.
50. **Dr. R. Cervera:** Recomendaciones EULAR para la planificación familiar y manejo del embarazo en mujeres con lupus eritematoso sistémico y/o síndrome antifosfolipídico. Sesión "Embarazo en la enfermedad renal". XLVIII Congreso de la Sociedad Española de Nefrología-IX Congreso Iberoamericano de Nefrología. Madrid, 18 de noviembre de 2019.
51. **Dr. R. Cervera:** Tratamiento por objetivos en lupus (treat to target). XX Congreso Peruano de Reumatología. Lima, Perú, 22-24 de noviembre de 2018.
52. **Dr. R. Cervera:** Síndrome antifosfolipídico catastrófico. XX Congreso Peruano de Reumatología. Lima, Perú, 22-24 de noviembre de 2018.

53. **Dr. R. Cervera:** Tratamiento del SAF obstétrico refractario. XX Congreso Peruano de Reumatología. Lima, Perú, 22-24 de noviembre de 2018.
54. **Dr. R. Cervera:** Inauguració. XIII Jornada Associació Catalana de Lupus (ACLEG). Barcelona, 1 de desembre de 2018.
55. **Dr S. Prieto:** ¿Cómo nos ayudan las técnicas de imagen en el manejo de la arteritis de células gigantes? Sesión del Servicio de Medicina Nuclear. Hospital Clínic de Barcelona, septiembre 2018.
56. **Dr S. Prieto:** Sesión de casos clínicos (III). Preceptorship en Enfermedades Autoinmunes. Barcelona, 20-21 de septiembre de 2018.
57. **Dr S. Prieto:** Sesión de casos clínicos (IV). Preceptorship en Enfermedades Autoinmunes. Barcelona, 20-21 de septiembre de 2018.
58. **Dr S. Prieto:** Actualització en el diagnòstic i tractament de la arteritis de cèl·lules gegants. Sessió del Programa de Formació Continuada del Servei de Medicina Interna de l'Hospital de Mollet. Mollet, juny 2018
59. **Dr S. Prieto:** Utilitat de les tècniques de imatge en el diagnòstic i seguiment de la arteritis de cèl·lules gegants. Sesió General de l'Institut Clínic de Medicina i Dermatologia. Hospital Clínic de Barcelona, juny 2018
60. **Dr S. Prieto:** Cas clínic: A la recerca del diagnòstic desconegut. Forum de Malalties Autoimmunes. Hospital Clínic de Barcelona, maig 2018
61. **Dr. G. Espinosa:** Corticoides, maneig racional, més enllà del mg/kg. Sessió de l'Institut Clínic de Medicina i Dermatologia. Hospital Clínic. Barcelona, 21 de febrer de 2018.
62. **Dr. G. Espinosa:** Nefrite Lúpica: E Depois do MMF e da Ciclofosfamida? XXIV Reuniao Anual de NEDAI. Vila Real, Portugal, 14 d'abril de 2018.
63. **Dr. G. Espinosa:** Síndrome antifosfolípídico en Hepatología. Sessió de la Unitat d'Hemodinàmica Hepàtica del Servei d'Hepatologia. Hospital Clínic. Barcelona, 1 de juny de 2018.
64. **Dr. G. Espinosa:** Avances desde la IX RNE. X Reunión Nacional de Esclerodermia. Madrid, 29 de juny de 2018.
65. **Dr. G. Espinosa:** Los diez mandamientos del lupus Preceptorship en Enfermedades Autoinmunes. Barcelona, 20-21 de septiembre de 2018.
66. **Dr. G. Espinosa:** Tratamiento farmacológico del lupus: De los antimaláricos a los monoclonales. Preceptorship en Enfermedades Autoinmunes. Barcelona, 20-21 de septiembre de 2018.
67. **Dr. G. Espinosa:** Uveítis - Visión del clínico. Preceptorship en Enfermedades Autoinmunes. Barcelona, 20-21 de septiembre de 2018.
68. **Dr. G. Espinosa:** Piel y lupus. II Workshop en Lupus Eritematoso Sistémico del Grupo de Enfermedades Autoinmunes Sistémicas de la Sociedad Española de Medicina Interna (GEAS-SEMI). Madrid, 13 de diciembre de 2018.

69. **Dr. J. Hernández-Rodríguez:** FMF en la vida real. I-Connect 2018: Las Enfermedades Autoinflamatorias, hoy. Aula Magna, Edificio histórico, Universidad de Barcelona. Barcelona, abril 2018.
70. **Dr. J. Hernández-Rodríguez:** Enfermedades Autoinflamatorias en el adulto. Curso de Enfermedades Autoinflamatorias. Hospital Sant Joan de Déu, Barcelona, setembre 2018.
71. **Dr. J. Hernández-Rodríguez:** Tratamiento de la arteritis de Takayasu: Nuevas perspectivas. Preceptorship en Enfermedades Autoinmunes. Barcelona, 20-21 de septiembre de 2018.
72. **Dr. J. Hernández-Rodríguez:** Un enfoque global y transversal de las enfermedades minoritarias en el Hospital Clínic de Barcelona. Healthio. Fira de Barcelona. Barcelona, octubre 2018.
73. **Dr. J. Hernández-Rodríguez:** Models de transició nen-adolescent-adult. I Jornada Intra Hospitalària de Malalties Minoritàries. Hospital Sant Joan de Déu. Barcelona, novembre 2018.
74. **Dr. J. Hernández-Rodríguez:** The experience of the Barcelona adult reference center for autoinflammatory diseases. Seminario di Reumatologia. Cagliari. Italy, novembre 2018.
75. **Dr. J. Hernández-Rodríguez:** The experience of European clinical centres: Barcelona. PAMedInterna Autoimmune Disease National Meeting. Porto, Portugal, novembre 2018.
76. **Dr. M. Ramos-Casals:** Nuevos proyectos: Wikigeas. XI Reunión del Grupo de Enfermedades Autoinmunes Sistémicas de la Sociedad Española de Medicina Interna (GEAS-SEMI). Madrid, 19 i 20 d'octubre de 2018.
77. **Dr. M. Ramos-Casals:** Uso de las terapias biológicas en EAS. XI Reunión del Grupo de Enfermedades Autoinmunes Sistémicas de la Sociedad Española de Medicina Interna (GEAS-SEMI). Madrid, 19 i 20 d'octubre de 2018.
78. **Dr. M. Ramos-Casals:** Inhibidores Checkpoint y complicaciones autoinmunes. XI Reunión del Grupo de Enfermedades Autoinmunes Sistémicas de la Sociedad Española de Medicina Interna (GEAS-SEMI). Madrid, 19 i 20 d'octubre de 2018.
79. **Dr. M. Ramos-Casals:** Utilidad de la clasificación radiológica de la sarcoidosis torácica. XI Reunión del Grupo de Enfermedades Autoinmunes Sistémicas de la Sociedad Española de Medicina Interna (GEAS-SEMI). Madrid, 19 i 20 d'octubre de 2018.
80. **Dr. M. Ramos-Casals:** Two sides of the same coin? Mujer de 18 años Ro+ que debuta con 1000 plaquetas: ¿Sjögren primario? XX Ten Topics Josep Font in Autoimmune Diseases and Rheumatology-2018. Barcelona, 9-10 de febrero de 2018.
81. **Dra G. Espígol-Frigolé:** Mepolizumab: una nova alternativa terapèutica pels pacients amb granulomatosis eosinofílica amb poliangeitis (Sde. de Churg-Strauss). Sessió de l'Institut Clínic de Medicina i Dermatologia, Hospital Clínic. Barcelona, 21 de Juny de 2017.

10.3. COMUNICACIONS A CONGRESSOS INTERNACIONALS

Total: 44

1. **11 European Lupus Meeting**. Dusseldorf, Germany, 21-24 March 2018.

i. Bland A, Hunziker S, Barraclough M, Kane K, Cervera R, Dörner T, Doria A, Pouchot J, Stoll T, Penner I-K, Bruce IN. Motor and cognitive fatigue in SLE is associated with mood and health-related quality of life (HRQoL) in patients with sle: results from the patient reported outcomes in lupus (PRO-LUPUS) study.

2. **Keystone Symposia**, Oxford, UK April 10—14, 2018

i. Alba-Rovira R, Terrades-García N, Corbera-Bellalta M, Planas-Rigol E, Espígol-Frigolé G, Prieto-Gonzalez S, Martin-Puig S, Cid M. Therapeutic Targeting of Hypoxia-Sensitive Pathways (V1). HIF1a stabilization in vascular smooth muscle cells (VSMC) may contribute to amplify inflammation and angiogenesis in giant-cell arteritis (GCA).

3. **14th International Sjögren's Syndrome Symposium**. Washington DC, USA, April 18-21, 2018.

i. Soledad Retamozo, Nihan Acar-Denizli, Margit Zeher, Kathy Sivils, Thomas Mandl, Raphaelae Seror, Xiaomei Li, Chiara Baldini, Xavier Mariette, Jacques-Eric Gottenberg, Debashish Danda, Roberta Priori, Luca Quartuccio, Gabriela Hernandez-Molina, Berkan Armagan, Aike A. Kruize, Seung-Ki Kwok, Marie Wahren-Herlenius, Sonja Praprotnik, Damien Sene, Elena Bartoloni, Maureen Rischmueller, Roser Solans, Yasunori Suzuki, David Isenberg, Valeria Valim, Piotr Wiland, Gunnel Nordmark, Guadalupe Fraile, Hendrika Bootsma, Takashi Nakamura, Roberto Giacomelli, Valerie Devauchelle-Pensec, Benedikt Hofauer, Michele Bombardier, Virginia Fernandes Moça Trevisani, Daniel Hammenfors, Sandra G. Pasoto, Steven E. Carsons, Tamer A Gheita, Fabiola Atzeni, Jacques Morel, Cristina Vollenveider, Pilar Brito-Zerón, Manuel Ramos-Casals, on behalf of the Sjogren Big Data Consortium. Systemic Sjögren presenting without sicca syndrome: characterization of 240 patients according to the new 2017 ACR/EULAR Classification Criteria.

ii. Soledad Retamozo, Belchin Kostov, Margit Zeher, Kathy Sivils, Thomas Mandl, Raphaelae Seror, Xiaomei Li, Chiara Baldini, Xavier Mariette, Jacques-Eric Gottenberg, Debashish Danda, Roberta Priori, Luca Quartuccio, Gabriela Hernandez-Molina, Berkan Armagan, Aike A. Kruize, Seung-Ki Kwok, Marie Wahren-Herlenius, Sonja Praprotnik, Damien Sene, Elena Bartoloni, Maureen Rischmueller, Roser Solans, Yasunori Suzuki, David Isenberg, Valeria Valim, Piotr Wiland, Gunnel Nordmark, Guadalupe Fraile, Hendrika Bootsma, Takashi Nakamura, Roberto Giacomelli, Valerie Devauchelle-Pensec, Benedikt Hofauer, Michele Bombardieri, Virginia Fernandes Moça Trevisani, Daniel Hammenfors, Sandra G. Pasoto, Steven E. Carsons, Tamer A Gheita, Fabiola Atzeni, Jacques Morel, Cristina Vollenveider, Pilar Brito-Zerón, Manuel Ramos-Casals, on behalf of the Sjögren Big Data Consortium. Clinical and immunological disease patterns of primary Sjögren syndrome driven by gender and age at diagnosis.

iii. Soledad Retamozo, Belchin Kostov, Margit Zeher, Kathy Sivils, Thomas Mandl, Raphaelae Seror, Xiaomei Li, Chiara Baldini, Xavier Mariette, Jacques-Eric Gottenberg, Debashish Danda, Roberta Priori, Luca Quartuccio, Gabriela Hernandez-Molina, Berkan Armagan, Aike A. Kruize, Seung-Ki Kwok, Marie Wahren-Herlenius, Sonja Praprotnik, Damien Sene, Elena Bartoloni, Maureen Rischmueller, Roser Solans, Yasunori Suzuki, David Isenberg, Valeria Valim, Piotr Wiland, Gunnel Nordmark, Guadalupe Fraile, Hendrika Bootsma, Takashi Nakamura, Roberto Giacomelli, Valerie Devauchelle-Pensec, Benedikt Hofauer, Michele Bombardieri, Virginia Fernandes Moça Trevisani, Daniel Hammenfors, Sandra G. Pasoto, Steven E. Carsons, Tamer A

Gheita, Fabiola Atzeni, Jacques Morel, Cristina Vollenveider, Pilar Brito-Zerón, Manuel Ramos-Casals, on behalf of the Sjögren Big Data Consortium. How ethnicity modifies systemic activity of primary Sjögren syndrome: analysis of baseline ESSDAI scores in a multi-ethnic international cohort.

iv. Soledad Retamozo, Pilar Brito-Zerón, Gerard Espinosa, Ángel Robles, Pilar Rosich, Luis Sáez Comet, Olga Capdevila, José Antonio Vargas, Lucio Pallarés, Luis Trapiella, José Antonio González Nieto, Aleida Martínez Zapico, Mónica Rodríguez, Carles Tolosa, Francesca Mitjavila, Mercedes Pérez-Conesa, José Mario Sabio, Luis Caminal, Joaquim Oristrell, César Morcillo, Alejandra Flores-Chavez, Belchin Kostov, Manuel Ramos-Casals on behalf of the REBACC-GEAS-SEMI Registry. Sjögren syndrome as the main maternal disease in mothers with babies affected with Ro-associated congenital heart block (Spanish Registry REBACC-GEAS-SEMI).

v. A. Flores-Chávez, S. Retamozo, R. Solans, G. Fraile, B. Maure, C. Feijoo, R. Pérez-Alvarez, F.J. Rascón, M. Zamora, M. López-Dupla, MA Duarte-Millán, M. Ripoll, P. Guisado-Vasco, E. Fonseca, G. de-la-Red, A. Chamorro, E. Sanchez Vizcaíno, B. Pinilla, M.J. Soto- Cárdenas, M. Akasbi, P. Fanlo, A. Gato, I. Jiménez-Heredia, B. De-Miguel, S. Arteaga, B. Kostov, P. Brito-Zerón, M. Ramos-Casals, on behalf of the SS Study Group GEAS-SEMI*. Development of high systemic activity in primary Sjögren syndrome: analysis of 1487 Spanish patients (GEAS-SS Registry).

vi. Soledad Retamozo, Belchin Kostov, Margit Zeher, Kathy Sivils, Thomas Mandl, Raphaelae Seror, Xiaomei Li, Chiara Baldini, Xavier Mariette, Jacques-Eric Gottenberg, Debashish Danda, Roberta Priori, Luca Quartuccio, Gabriela Hernandez-Molina, Berkan Armagan, Aike A. Kruize, Seung-Ki Kwok, Marie Wahren-Herlenius, Sonja Praprotnik, Damien Sene, Elena Bartoloni, Maureen Rischmueller, Roser Solans, Yasunori Suzuki, David Isenberg, Valeria Valim, Piotr Wiland, Gunnel Nordmark, Guadalupe Fraile, Hendrika Bootsma, Takashi Nakamura, Roberto Giacomelli, Valerie Devauchelle-Pensec, Benedikt Hofauer, Michele Bombardieri, Virginia Fernandes Moça Trevisani, Daniel Hammenfors, Sandra G. Pasoto, Steven E. Carsons, Tamer A Gheita, Fabiola Atzeni, Jacques Morel, Cristina Vollenveider, Pilar Brito-Zerón, Manuel Ramos-Casals, on behalf of the Sjögren Big Data Consortium. How the different systemic organ involvements are overlapped in patients with primary Sjögren syndrome: analysis using a mathematical model.

3. **British Society of Rheumatology Congress.** Liverpool, 1-3 May 2018.

i. Bland A, Hunziker S, Barraclough M, Kane K, Cervera R, DÖrner T, Doria A, Pouchot J, Stoll T, Penner I-K, Bruce I. Fatigue, quality of life, psychosocial factors and idisease activity in patients with SLE.

4. **11th International Congress on Autoimmunity.** Lisbon, Portugal, 16-20 May 2018.

i. Moroni L, Cervera R, Espinosa G, Viñas O, García M, Restovic L, Sampietro-Colom L. Economic impact analysis of the use of an anti-DFS70 antibody test in patients with features of undifferentiated systemic autoimmune disease.

ii. Herrera C, Marcos M, Carbonell C, Martínez JA, Espinosa G, Cervera R, Chamorro AJ. Association between allelic variants of the human glucocorticoid receptor gene and autoimmune diseases: A systematic review and meta-analysis.

iii. Ferreira Gomes M, Mardones C, Rodas LM, García-Herrera A, Prieto S, Blasco M, Espinosa G, Solé M, Cervera R, Quintana LF. Clinical implications and pathological classification of tubulointerstitial injury for the prediction of renal outcome in lupus nephritis.

iv. Pires da Rosa G, Fontecha Ortega M, Teixeira A, Cervera R, Espinosa G. Analysis of 20 years of systemic lupus erythematosus hospitalizations (1995-2015): Evolution throughout the years and predictors of outcome.

5. 55th Congress of the European Renal Association (ERA) and European Dialysis and Transplantation Association (EDTA). Copenhagen, Denmark, 24-27 May 2018.

i. Rodas Marin LM, Mardones C, Gomes M, Garcia Herrera A, Prieto-González S, Blasco Pelicano M, Espinosa G, Solé M, Cervera R, Quintana Porras LF. Clinical implications and pathological classification of tubulointerstitial injury for the prediction of renal outcome in lupus nephritis.

6. EULAR 2018-Annual European Congress of Rheumatology. Amsterdam, 13-16 June 2018.

i. S. Barsotti, L. Cavagna, F. Ferro, P. Tomietto, A. Pesci, G. Dei, S. Prieto-González, F. Hernández-González, L. Saracino, A. Manfredi, G. Emmi, M. L. Urban, M. Mosca, C. Baldini, R. Neri on behalf of ILD-ANCA study group. Anti-neutrophil cytoplasmic antibodies positivity in interstitial lung disease patients.

ii. F. Locatelli, S. Castaneda, G. Zanframundo, A. Meyer, F. Iannone, M. Giannini, S. Prieto Gonzalez, C. Scire, M. Govoni, C. Montecucco, F. Furini, J. Vega, H. Lorenz, G. Emmi, I. Villa Blanco, S. Barsotti, R. Neri, M. Mosca, A. Pesci, G. Dei, M. F. Moraes-Fontes, D. Cammelli, P. Parronchi, B. Biagioni, A. Mathieu, M. Piga, C. Nannini, R. Gerli, E. Bartoloni Bocci, J. E. Fonseca, R. Marques, F. Romero Bueno, L. Damian, M. Belliato, S. De Vita, L. Quartuccio, F. Maurier, J. Cifrian, G. Zampogna, A. Mera Varela, N. Perez Gomez, P. Da Silva, C. J. Matos Costa, J. Rojas-Serrano, L. Vazquez, U. Schneider, E. Feist, I. Cavazzana, F. Franceschini, G. Cagnotto, I. Chiapparoli, S. Bellando-Randone, M. Matucci-Cerinic, R. Caporali, M. A. Gonzalez-Gay, L. Cavagna on behalf of AENEAS collaborative group. Clinical features and complications in a large international cohort of anti-MDA5 patients: a challenge for the future.

iii. S. Retamozo, P. Brito-Zerón, B. Kostov, P. Moral-Moral, A. Martínez-Zapico, C. Díaz-Pedroche, G. Fraile, P. Pérez-Guerrero, E. Fonseca, A. Robles, M. Vaquero-Herrero, M. A. Calvo, M. J. Forner, C. Morcillo, J. Larrañaga, M. Rodríguez-Carballeira, M. Ruiz-Muñoz, R. Hurtado-García, S. Prieto-González, A. Aljibe Aguilar, L. Caminal-Montero, P. Hernández-Jiménez, C. Rodríguez Fernández, P. Castro, V. Morell Massó, A. Flores-Chavez, M. Ramos-Casals on behalf of REGHEM-GEAS-SEMI Study Group. Multiple infection is independently related to death in adult patients with hemophagocytic syndrome: etiopathogenically-driven multivariate analysis in 151 patients.

iv. S. Retamozo, R. Pérez-Álvarez, I. Gutiérrez-Gosálvez, M. T. Herranz, S. Prieto-González, A. Robles-Marhuenda, P. Brito-Zerón, E. M. Aguilar Romo, C. Yllera Gutiérrez, A. C. Antolí-Royo, A. Flores-Chavez, C. Morcillo, L. Caminal, M. Pérez-de-Lis, M. Ramos-Casals on behalf of the cBIOGEAS-SEMI Study Group. Autoimmune diseases induced by biological agents used in patients with advanced cancer: a nationwide multicenter registry of cases diagnosed in daily practice (CBIOGEAS-SEMI).

v. Pestaña-Fernández M, Rubio-Rivas M, Villalba-Jiménez N, Marí-Alfonso B, Guillén-Del-Castillo A, Freire M, Vargas-Hitos JA, Todolí-Parra JA, Rodríguez-Carballeira M, Espinosa-Garriga G, Corbella Virós X, Fonollosa-Pla V, Simeón-Aznar CP, on behalf of RESCLE. Long-term efficacy and safety of monotherapy versus combination therapy in systemic sclerosis-associated pulmonary arterial hypertension (PAH): a retrospective cohort study from the nationwide spanish scleroderma registry (RESCLE).

vi. Gonzalez-Echavarri C, García M, Espinosa G, Ruiz-Irastorza G on behalf of Autoimmune Diseases Study Group GEAS. Infections in newly diagnosed spanish patients with systemic lupus erythematosus: data from the RELES cohort.

vii. Gómez Gómez A, Loza E, Rosario MP, Espinosa G, Herreras JM, Muñoz S, Cordero-Coma M. Systematic literature review on the efficacy and safety of immunomodulatory drugs in patients with noninfectious intermediate and posterior uveitis, panuveitis and macular oedema.

viii. Ishai A, Brouwer E, Maldini C, Stone JH, Espigol-Frigole G, Cid MC, Blockmans D, Carmellino D, Cimmino M, Muratore F, Slart R, Salvarani C. PET/CT in patients with giant cell arteritis after 1 year of treatment with tocilizumab plus prednisone taper or only prednisone taper.

ix. Garcia-Carrasco M, Mendoza-Pinto C, Cabrera-Jimenez M, Mendez-Martinez S, Etchegaray-Morales I, Zamora-Guinez I, Ruiz-Arguelles A, Cervera R. Serum concentrations of 25-hydroxyvitamin D and metabolic syndrome and its components in nondiabetic systemic lupus erythematosus patients.

x. Guevara-Pacheco S, Feican-Alvarado A, Valdiviezo-Vicuña W, Molina-Alvarado G, Ortega-Mendoza N, Delgado-Pauta J, Montaleza-Neira M, Chimbo-Pullaguari L, Hernandez M, Cervera R, Sanin LH, Pelaez-Ballestas I, on behalf of GLADERPO. Rheumatic diseases prevalence and quality of life in saraguro indigenous populations of Ecuador: a cross-sectional community-based study.

xi. S Retamozo, N. Acar-Denizli, W. Fai Ng, M. Zeher, A. Rasmussen, R. Seror, X. Li, C. Baldini, J.-E. Gottenberg, D. Danda, L. Quartuccio, R. Priori, G. Hernandez-Molina, B. Armagan, A.A. Kruize, S.-K. Kwok, M. Wahren-Herlenius, S. Praprotnik, D. Sene, E. Bartoloni, R. Solans, M. Rischmueller, T. Mandl, Y. Suzuki, D. Isenberg, V. Valim, P. Wiland, G. Nordmark, G. Fraile, H. Bootsma, T. Nakamura, R. Giacomelli, V. Devauchelle-Pensec, B. Hofauer, M. Bombardieri, V. Fernandes Moça Trevisani, D. Hammenfors, S.G. Pasoto, T.A. Gheita, F. Atzeni, J. Morel, C. Vollenveider, P. Brito-Zerón, M. Ramos-Casals on behalf of the Sjogren Big Data Consortium. Influence of epidemiology and ethnicity on systemic expression of primary sjÖgren syndrome in 9974 patients.

xii. S. Retamozo, P. Brito-Zerón, B. Kostov, P. Moral-Moral, A. Martínez-Zapico, C. Díaz-Pedroche, G. Fraile, P. Pérez-Guerrero, E. Fonseca, A. Robles, M. Vaquero-Herrero, M.A. Calvo, M.J. Forner, C. Morcillo, J. Larrañaga, M. Rodriguez-Carballeira, M. Ruiz-Muñoz, R. Hurtado-García, S. Prieto-González, A. Aljibe Aguilar, L. Caminal-Montero, P. Hernández-Jiménez, C. Rodríguez Fernández, P. Castro, V. Morell Massó, A. Flores-Chavez, M. Ramos-Casals, on behalf of REGHEM-GEAS-SEMI Study Group. Multiple infection is independently related to death in adult patients with hemophagocytic syndrome: etiopathogenically-driven multivariate analysis in 151 patients.

xiii. S. Retamozo, A. Flores-Chávez, B. Kostov, R. Solans, G. Fraile, B. Maure, C. Feijoo, F.J. Rascón, R. Pérez-Alvarez, M. Zamora, A. García-Pérez, M. Lopez-Dupla, M.Á. Duarte Millán, M. Ripoll, E. Fonseca, P. Guisado-Vasco, B. Pinilla, G. de la Red, S. Rodríguez Rodríguez, M.J. Soto-Cárdenas, P. Fanlo, C. Morcillo, M. Ramos-Casals, P. Brito-Zerón, on behalf of the GEAS-SS SEMI Registry. Life-threatening primary Sjögren syndrome: clinical characterisation and outcomes in 1535 patients (GEAS-SS REGISTRY).

xiv. S. Retamozo, N. Acar-Denizli, W. Fai Ng, M. Zeher, A. Rasmussen, T. Mandl, R. Seror, X. Li, C. Baldini, J.-E. Gottenberg, D. Danda, L. Quartuccio, A. Minniti, G. Hernandez-Molina, U. Kalyoncu, A.A. Kruize, S.-K. Kwok, M. Wahren-Herlenius, S. Praprotnik, D. Sene, E. Bartoloni, R. Solans, M. Rischmueller, Y. Suzuki, D. Isenberg, V. Valim, P. Wiland, G. Nordmark, G. Fraile, H. Bootsma, T. Nakamura, R. Giacomelli, V. Devauchelle-Pensec, B. Hofauer, M. Bombardieri, V. Fernandes Moça Trevisani, D. Hammenfors, S.G. Pasoto, T.A. Gheita, F. Atzeni, J. Morel, C. Vollenveider, P. Brito-Zerón, M. Ramos-Casals. Sjögren big data project, the first example of data sharing in autoimmune diseases: analysis of 10475 worldwide patients.

xv. S. Retamozo, P. Brito-Zerón, R. Pérez-Alvarez, B. Kostov, C. Feijoo Masso, G. Fraile, R. Gómez-de-la-Torre, B. De-Escalante, M. López-Dupla, A. Alguacil, J. Chara-Cervantes, M. Pérez-Conesa, J. Rascón, J.S. Garcia-Morillo, P. Perez-Guerrero, E. Fonseca, M. Akasbi, M. Bonet, J.L. Callejas, G. De-la-Red, E. Calvo, C. Soler, E. Peral-Gutiérrez, J.F. Gómez-Cerezo, G. Cruz-Caparrós, S. Rodríguez-Fernández, B. Pinilla, A. Gato, A. Rolo, C. Morcillo, A. Robles, I. Ojeda, M.J. Vives, B. de-Miguel, M. Penadés, M. De-Vicente, X. Bosch, M. Pérez-de-Lis, A. González-García, C. Yllera, B. Gracia-Tello, A. Perez-Gonzalez, M. Pedrosa, C. Tolosa, L. Pallarés, M. Ramos-Casals. Thoracic involvement at diagnosis drives a differentiated clinical presentation of sarcoidosis: analysis of 1245 patients (SARCOGEAS-SEMI).

xvi. S. Retamozo, N. Acar-Denizli, W. Fai Ng, M. Zeher, A. Rasmussen, R. Seror, X. Li, C. Baldini, J.-E. Gottenberg, D. Danda, L. Quartuccio, R. Priori, G. Hernandez-Molina, B. Armagan, A.A. Kruize, S.-K. Kwok, M. Wahren-Herlenius, S. Praprotnik, D. Sene, E. Bartoloni, R. Solans, M. Rischmueller, T. Mandl, Y. Suzuki, D. Isenberg, V. Valim, P. Wiland, G. Nordmark, G. Fraile, H. Bootsma, T. Nakamura, R. Giacomelli, V. Devauchelle-Pensec, B. Hofauer, M. Bombardieri, V. Fernandes Moça Trevisani, D. Hammenfors, S.G. Pasoto, T.A. Gheita, F. Atzeni, J. Morel, C. Vollenveider, P. Brito-Zerón, M. Ramos-Casals, on behalf of the Sjogren Big Data Consortium. A north-south worldwide gradient in systemic activity of primary sjÖgren syndrome: increased severe disease in patients from southern countries.

xvii. M. Ramos-Casals, S. Retamozo, A. Flores-Chavez, B. Kostov, A. Sisó-Almirall, M. Pérez-de-Lis, R. Pérez-Alvarez, P. Brito-Zerón, on behalf of BIOGEAS-SEMI Study Group. Pharmacovigilance surveillance of autoimmune diseases induced by biological agents: a review of 16123 cases (AEBIOGEAS-SEMI REGISTRY).

xviii. L. Pelegrin, J. Hernández-Rodríguez, J. Torras, G. Espinosa, A. Adán, M.T. Sainz. Peripheral ulcerative keratitis associated to autoimmune systemic diseases: visual prognosis and occurrence while systemic disease in remission.

xix. J.H. Stone, K. Tuckwell, S. Dimonaco, M. Klearman, M. Aringer, D. Blockmans, E. Brouwer, M.C. Cid, B. Dasgupta, J. Rech, C. Salvarani, H. Schulze-Koops, G. Schett, R. Spiera, S.H. Unizony, N. Collinson. Acute phase reactant levels and prednisone doses at disease flare in patients with giant cell arteritis: prospective data from the giacta trial

xx. L. Ehlers, J. Askling, J.W. Bijlsma, M.C. Cid, M. Cutolo, B. Dasgupta, C. Dejaco, W.G. Dixon, N. Feltelius, A. Finckh, K. Gilbert, S. Mackie, A. Mahr, E.L. Matteson, L. Neill, C. Salvarani, W.A. Schmidt, A. Strangfeld, R. van Vollenhoven, F. Buttgerit. EULAR 2018 core set of data to be collected in giant cell arteritis registries and databases viewpoints from a eular task force,

7. 17th European Congress of Internal Medicine. Wiesbaden, Germany, 30 August-1 September 2018.

i. Burmester I, Moreira P, Montabone E, Maraví Z, Prieto S, Cervera R. Secondary amyloidosis and Sjögren's syndrome – an uncommon association.

8. European Respiratory Society International Congress. Paris, September 2018.

i. AlbarcaInglan, S. Cuerpo, F. HernándezGonzález, E. Barbeta, C. Lucena, M. Boada, G. Espinosa, R. Castellanos, O. Viñas, A. Xaubet, C. Agustí, S. Prieto, J. Ramírez, M. Sánchez, J. Sellarés. Smoking prevalence and characterization of patients at diagnosis of diffuse interstitial lung diseases.

9. American College of Rheumatology 2018 ACR/ARHP Annual Meeting. Chicago, IL, October 19-24, 2018.

i. Atienza-Mateo B, Martín-Varillas JL, Loricera J, Graña Gil G, Espinosa G, Moriano Morales C, Pérez-Sandoval T, Martín-Martínez M, Díez E, García Armario MD, Castellví I, Sivera F, Calvo-Alén J, de la Morena I, Ortiz-Sanjuan F, Román-Ivorra JA, Pérez Gómez J, Heredia S, Díez C, Alegre J, Ybáñez A, Narváez J, Turrión Nieves A, Romero-Yuste S, Olivé-Marqués A, Prior A, Martínez E, Figueras I, Trénor P, Gonzalez Vela C, Prieto Peña D, Calderón Goercke M, Hernández JL, González-Gay MA, Blanco R. Apremilast in refractory oral and/or genital ulcers in Behçet's disease. Multicenter study of 37 cases.

ii. Sevim E, Andrade D, Banzato A, Tektonidou M, Ugarte A, Chighizola CB, Ji L, Branch D, de Jesus GR, Andreoli L, Petri M, Cervera R, Knight JS, Atsumi T, Erkan D. Pregnancy Outcomes of Antiphospholipid Antibody Positive Patients: Prospective Results from Antiphospholipid Syndrome Alliance for Clinical Trials and International Networking (APS ACTION) Clinical Database and Repository ("Registry").

iii. Soledad Retamozo, Roberto Pérez-Alvarez, Pilar Brito-Zerón, Belchin Kostov, Carlos Feijoo Massó, Guadalupe Fraile, A. González-García, Ricardo Gómez De La Torre, Begoña De-Escalante, Miguel Lopez-Dupla, Ana Alguacil, Joel Chara-Cervantes, M. Pérez-Conesa, Francisco-Javier Rascón, Jose Salvador Garcia Morillo, Patricia Perez Guerrero, Eva Fonseca Aizpuru, Miriam Akasbi, Mariona Bonet, José Luis Callejas, Gloria De La Red Bellvis, Eva Calvo Begueria, Cristina Soler i Ferrer, Enrique Peral Gutiérrez De Ceballos, J. F. Gómez-Cerezo, Gracia Cruz Caparrós, Sergio Rodríguez Fernández, Blanca Pinilla, Alberto Gato Diez, A. Rolo, César Morcillo, Angel Robles, Inmaculada Ojeda, M. J. Vives, Borja de-Miguel, María Penadés Vidal, Moisés De Vicente, Xavier Bosh, Marta Pérez-de-Lis, A. González-García, Carmen Yllera Gutiérrez, B. Gracia-Tello, M. Pedrosa, A. Perez-Gonzalez, Carles Tolosa, Antoni Sisó-Almirall, Lucio Pallarés

and Manuel Ramos-Casals. Differentiated Phenotypes at Diagnosis of Sarcoidosis According to the Scadding Classification: Analysis in 1230 Patients.

iv. Soledad Retamozo, Alejandra Flores-Chavez, Belchin Kostov, Antoni Sisó-Almirall, Marta Pérez-de-Lis, Roberto Pérez-Alvarez, Pilar Brito-Zerón, Munther A Khamashta and Manuel Ramos-Casals. Big Data Analysis of Autoimmune Diseases Induced By Cancer Immunotherapies: Identifying Pharmacological Patterns of Organ-Specific Involvement.

v. Soledad Retamozo, Alejandra Flores-Chavez, Belchin Kostov, Roser Solans, Guadalupe Fraile, Brenda Maure, Carlos Feijoo, Francisco-Javier Rascón, Roberto Pérez-Alvarez, Mónica Zamora, Alicia García-Pérez, Miguel Lopez-Dupla, Jesús Canora, Mar Ripoll, Eva Fonseca, Pablo Guisado, Blanca Pinilla, Gloria de-la-Red, Antonio-J. Chamorro, César Morcillo, Patricia Fanlo, Mª José Soto-Cárdenas, Manuel Ramos-Casals and Pilar Brito-Zerón. Severe, Life-Threatening Phenotype of Primary Sjögren Syndrome: Clinical Characterization and Outcomes in 1580 Patients (GEAS-SS Registry).

vi. Soledad Retamozo, Nihan Acar-Denizli, Wan-Fai Ng, Margit Zeher, Astrid Rasmussen, Thomas Mandl, Raphaela Seror, Xiaomei Li, Chiara Baldini, Jacques-Eric Gottenberg, Debashish Danda, Luca Quartuccio, Roberta Priori, Gabriela Hernandez-Molina, Berkan Armagan, Aike A. Kruize, Seung-Ki Kwok, Marika Kvarnström, Sonja Praprotnik, Damien Sène, Elena Bartoloni, Roser Solans, Maureen Rischmueller, Yasunori Suzuki, David A. Isenberg, Valeria Valim, Piotr Wiland, Gunnell Nordmark, Guadalupe Fraile, Hendrika Bootsma, Takashi Nakamura, Roberto Giacomelli, Valérie Devauchelle-Pensec, Andreas Knopf, Michele Bombardieri, Virginia Fernandes Trevisani, Daniel S. Hammenfors, Sandra G Pasoto, Tamer A. Gheita, Fabiola Atzeni, Jacques Morel, Cristina Vollenveider, Ildiko-Fanny Horvath, Kathy L. Sivils, Peter Olsson, Salvatore De Vita, Jorge Sánchez-Guerrero, Levent Kilic, Marie Wahren-Herlenius, Xavier Mariette, Manuel Ramos-Casals and Pilar Brito-Zerón. How Immunological Profile Drives Clinical Phenotype of Primary Sjögren's Syndrome at Diagnosis: Analysis of 10.500 Patients (Sjögren Big Data Project).

vii. John H. Stone, Katie Tuckwell, Sophie Dimonaco, Micki Klearman, Martin Aringer, Daniel Blockmans, Elisabeth Brouwer, Maria C. Cid, Bhaskar Dasgupta, Juergen Rech, Carlo Salvarani, Hendrik Schulze-Koops, Georg Schett, Robert F. Spiera, Sebastian H. Unizony and Neil Collinson. Effects of Baseline Prednisone Dose on Remission and Disease Flare in Patients with Giant Cell Arteritis treated with Tocilizumab in a Phase 3 Randomized Controlled Trial.

viii. Lisa Ehlers, Johan Askling, Johannes W. J. Bijlsma, Maria C. Cid, Maurizio Cutolo, Bhaskar Dasgupta, Christian Dejaco, William G Dixon, Nils Feltelius, Axel Finckh, Kate Gilbert, Sarah Mackie, Alfred Mahr, Eric L. Matteson, Lorna Neill, Carlo Salvarani, Wolfgang A. Schmidt, Anja Strangfeld, Ronald van Vollenhoven and Frank Buttgerit. EULAR Task Force Recommendations for a Minimum Core Set of Parameters to be Collected in Giant Cell Arteritis Registries and Databases

10.4. COMUNICACIONES A CONGRESSOS NACIONALS

Total: 10

1. **Congrés de la Societat Catalanoblear de Medicina Interna.** Barcelona, Maig 2018.

i. Michelle Villarreal-Compagny, Javier Marco-Hernández, Sergio Prieto-González, Ricardo Arturo Losno, Georgina Espígol-Frigolé, Josep Maria Grau, José Hernández-Rodríguez i Maria Cinta Cid. ¿Es necesario el microscopio tras una biopsia de arteria temporal?

ii. Javier Marco-Hernández, Michelle Villarreal-Compagny, Sergio Prieto-González, Ana García-Martínez, Georgina Espígol-Frigolé, Josep Maria Grau, José Hernández-Rodríguez i Maria Cinta Cid. Patró d'estacionalitat al llarg de 20 anys en pacients amb diagnòstic histològic d'arteritis de cèl·lules gegants.

2. III Congreso Nacional Sociedad Española de Formación Sanitaria Especializada (SEFSE-AREDA). A Coruña, 3-5 octubre 2018.

i. Castro P, Fernández-Valencia J, Cervera R, Lozano-Rubí R, Pasín D, Pons F. Creación de un software de ayuda a las labores del tutor: Libro del tutor on-line.

3. XLVIII Congreso de la Sociedad Española de Nefrología-IX Congreso Iberoamericano de Nefrología. Madrid, 16-19 de noviembre de 2019.

i. Xipell M, Mardones C, Ferreira-Gomes M, Rodas LM, García-Herrera A, Blasco M, Espinosa G, Solé M, Cervera R, Quintana LF. Impacto clínico y clasificación patológica de la lesión tubulointersticial para la predicción del pronóstico renal en la nefritis lúpica.

4. XXXIX Congreso Nacional de la Sociedad Española de Medicina Interna (SEMI)/ VI Congreso Ibérico / XXXVI Congreso SOCALMI. Burgos, 21-23 de noviembre 2018.

i. R. Solans-Laque, B. Escalante, E. Fonseca, G. Fraile, A. Martínez-Zapico, M. Monteagudo, S. Prieto, M. Abdilla. Factores de riesgo de recidiva en la arteritis de células gigantes (ACG). Registro REVAS (GEAS-SEMI).

ii. M. Villarreal-Compagny, J. Marco-Hernández, R. Losno, I. Grafía, J. Hernández-Rodríguez, J. Grau, M. Cid, S. Prieto-González. ¿Es necesario el microscopio tras una biopsia de arteria temporal?

iii. J. Marco-Hernández, M. Villarreal-Compagny, S. Prieto-González, A. García-Martínez, G. Espígol-Frigolé, J. Grau, J. Hernández-Rodríguez, M. Cid. Patrón de estacionalidad a lo largo de 20 años en pacientes con diagnóstico histológico de arteritis de células gigantes.

iv. Rodríguez Carballeira M, Aiello F, Solans R, Ríos Fernández R, Escalante B, Gómez De La Torre R, Fonseca E, Hurtado R, Boldova R, Muñoz F, Espinosa G, en representación del Grupo de Trabajo REGEB-GEAS. Más que aftas: brotes sistémicos en el seguimiento de la enfermedad de Behçet.

5. XXIII Congreso de la Sociedad Española de Investigación Ósea y del Metabolismo Mineral (SEIOMM). Granada, noviembre 2018.

i. Flórez H , Hernández-Rodríguez J , Muxi A, Carrasco JL, Prieto-González S, RuizGaspà S, Cid MC, Monegal A, Guañabens N, Peris P. Osteoporosis por glucocorticoides: utilidad del trabecular bone score (TBS) en la valoración del riesgo de fractura.

6. AEDV 2018 - 46 Congreso Nacional de Dermatología y Venereología.

i. Bosch-Amate X, Combalia A, Giavedoni P, Espinosa G, Mascaró JM. Tratamiento de lupus eritematoso cutáneo con belimumab.